

ACTIVITEITEN

V E R S L A G

20

Meer weten ? Surf naar
www.discoverinnoviris.brussels

Charleroisesteenweg 110 - 1060 Brussel
Tel. + 32 2 600 50 37 - info@innoviris.brussels

Inhoudstafel

Voorwoord	4
Wij zijn Innoviris	6
Belangrijke cijfers	10
1. Van het laboratorium naar de stad	12
2. Innovatie van en voor Brusselaars	22
3. Een culturele mix als recept voor de toekomst	30
4. Brussel, start-up regio	38
Feiten & cijfers	48

De drie afgelopen jaren stonden in het teken van de **transformatie van Innoviris**: we kregen een nieuwe directie, een nieuw strategisch plan, een nieuw organigram, een nieuwe werkplek en onze werkinstrumenten werden gemoderniseerd. Onze oude financieringsprogramma's werden aangepast om een antwoord te kunnen bieden op de voortdurende evolutie van het Brusselse innovatielandschap.

Deze transformatie was noodzakelijk om de volgende stap te kunnen zetten. 2016 luidde de start in van een periode die verschillende jaren in beslag zal nemen en waarin we focussen op de **ontwikkeling van Innoviris**: de financiering van nieuwe innovatievormen en types van begunstigen, nieuwe economische sectoren, nieuwe samenwerkingen, nieuwe communicatiemiddelen en sensibiliseringsacties, enzovoort. Deze veranderingen hangen samen met de nieuwe gewestelijke ordonnanties die het werkveld en de functionering van Innoviris vastleggen. Het democratisch goedkeuringsproces van deze ordonnanties werd aangevat in 2016 en zal in 2017 worden afgesloten.

De aanvang van deze nieuwe levensfase heeft twee belangrijke gevolgen voor ons.

De focus van 2016 en de daaropvolgende jaren ligt in de eerste plaats op **innoveren, leren en kennis verwerven**. Door de uitbreiding van ons aanbod wordt Innoviris immers geconfronteerd met veel nieuwe en onbekende informatie. Uit je comfortzone treden, risico's nemen, jezelf vergissen en verbeteren: Innoviris is in zekere zin afgestemd op haar begunstigden, voor wie deze situatie zeer herkenbaar is. Zij durven immers, elke dag opnieuw, risico's nemen en nieuwe kansen grijpen. Het beloven boeiende jaren te worden waarbij samenwerking, partnerships en co-creatie belangrijke troeven zijn.

Dat brengt ons bij het kloppend hart van Innoviris: haar **competente, geëngageerde en gepassioneerde medewerkers**. Zij zijn de belangrijkste bekommernis van de directie. Hun voortdurende ontwikkeling, hun betrokkenheid bij strategische keuzes, een veeleisende selectieprocedure, het integreren van nieuwe collega's en de aandacht voor welzijn op het werk moeten hen de kans geven om het beste van zichzelf te geven en voldoening te halen uit hun werk, dat een reële maatschappelijke impact heeft.

Dit jaarverslag verschijnt in een nieuwe vorm. De nadruk ligt dit jaar op de einddoelen van onze verschillende financieringsinstrumenten en hun concrete implicaties voor Brussel. Om de zeer uiteenlopende functies binnen Innoviris te illustreren, hebben we er bovendien voor gekozen om onze personeelsleden in de kijker zetten. Zij dragen immers de menselijke, transparante en open cultuur binnen het Instituut uit.

Veel leesplezier !

Katrien Mondt
Directeur-generaal

Magali Verdonck
Adjunct-directeur-generaal

Wij zijn

Cel Beleid & Monitoring

Transversale cel

Innoviris

Wij zijn

Cel Communicatie en Promotie

Innoviris

Cel Industrieel Onderzoek

BELANGRIJKE CIJFERS

Totaal bedrag
toegekende subsidies

€ 45.657.278

Nieuwe
aanvragen

457

Aantal toegekende subsidies 262

Lopende
dossiers

394

Gefinancierde
banen

 447

Behandelde
dossiers

 394

118 waarvan

Aantal
begunstigden

55 ondernemingen

52 vzw's

11 onderzoeksinstituten

VAN HET LABORATORIUM NAAR DE STAD

Met 51 instellingen voor hoger onderwijs, 3 universitaire ziekenhuizen en bijna 13.000 onderzoekers op een oppervlakte van 161 km² beschikt Brussel over een groot voordeel: de nabijheid van enorm veel expertise en kennis. In de geglobaliseerde wereld van vandaag, en met alle uitdagingen die Brussel in de toekomst moet overwinnen, is deze eigenschap een pluspunt waarvan we zo veel mogelijk gebruik moeten maken.

Knowledge is power, dat is het motto van Innoviris. Maar we zijn ervan overtuigd dat deze kennis gedeeld moet worden met de hele samenleving. Hoe dragen we ons steentje bij? Via verschillende programma's - voor academici, ondernemers, spelers uit de non-profit sector en het brede publiek - brengen we de kennis uit verschillende werelden samen. Wanneer expertise kan doorsijpelen van een laboratorium tot jouw hoek van de straat, of wanneer het idee van een ondernemer jouw leven kan veranderen, is onze opdracht geslaagd !

Cathy Macharis is professor aan de Vrije Universiteit Brussel en hoofd van de onderzoeksgroep MOBI en het departement BUTO. Samen met onderzoekers van Qualinca Labs aan de ULB, heeft ze vier jaar aan een onderzoeksproject gewerkt over mobiliteit in Brussel. Dankzij ons Anticipate programma, dat academische onderzoekers met een toekomstgerichte visie over Brussel een duwtje in de rug geeft, kreeg het Pulse project financiële steun voor een totaal bedrag van 585.722 euro.

Het Pulse project bestudeert de installatie van grote logistieke centra in de Brusselse rand, waar de distributie met kleine elektronische bestelwagens gegroepeerd en gecentraliseerd zou kunnen worden. Wat zijn de belangrijkste conclusies van dit onderzoek ?

"Transport van goederen is één van de meest vervuilende sectoren in de Brusselse transportsector. De efficiëntie van de distributieoperatoren in de stad is niet optimaal en dat verhoogt het aantal goederenvoertuigen in het stedelijk verkeer. Logistiek blijft een onmisbare sector in de ontwikkeling van de Brusselse economie. Daarom hebben de onderzoeksgroepen MOBI van de VUB en Qualinca Labs van de ULB zich samen gezet om naar ecologische en economische oplossingen te zoeken voor de distributiesector.

Dankzij het Pulse project hebben we meerdere pistes kunnen voorstellen om de transportsector te verbeteren. Het onderzoek heeft ook aan het licht gebracht dat de sector uitzonderlijk gevoelig is voor veranderingen die de autoriteiten kunnen opleggen. Daarom hebben we voor dit project resoluut gekozen voor een participatieve aanpak, via een multi-actoren en multi- criteria analyse. De piste die het meest wordt gewaardeerd, is de invoering van vier stedelijke middelgrote distributiecentra in de grenszones van het Gewest, met een taks per kilometer in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest die ook voor bestelwagens geldt, maar niet voor elektrische voertuigen. Elektrische bestelwagens zouden geoptimaliseerde rondes doen vanuit stedelijke distributiecentra. Op die manier verlagen ze de verkeersopstopping en CO²-uitstoot in Brussel."

In het Anticipate programma is een centrale rol weggelegd voor valorisatie van onderzoeksresultaten. Hoe kijken onderzoekers naar valorisatie en hoe leggen ze de link met Brussel ?

"In ons domein - mobiliteit en logistiek - is valorisatie een erg natuurlijk gebeuren. Wij doen ons onderzoek niet in isolement en betrekken steeds alle stakeholders. Ook achteraf zorgen we ervoor dat de resultaten ver verspreid worden. Voor het Pulse project hebben we bijvoorbeeld, in samenwerking met de Gewestelijke Mobiliteitscommissie Goederenvervoer, een workshop gehouden om de ideeën (over het aantal distributiecentra, de locatie en de werking van deze centra) van de verschillende betrokken partijen in kaart te brengen: de zenders van goederen, de logistieke actoren, de winkeliers, de burgers en de overheid."

bridge

STRATEGIC PLATFORMS

Brussel heeft geen "eigen" grondstoffen en er is nauwelijks nog vrije ruimte, maar de druk op het stedelijk weefsel neemt steeds toe. Daarom heeft het Gewest nood aan een sterke visie over hoe we met het bestaande patrimonium moeten omgaan. In 2012 bouwde Innoviris een strategisch onderzoeksplatform voor duurzaam bouwen en renovaties uit. Brussels Retrofit XL omvat 11 projecten en kreeg van 2013 tot 2016 financiële steun voor een totaal bedrag van 4,17 miljoen euro. DynStra en RetroCo maken deel uit van dit platform en zijn beide afkomstig van de vakgroep Architectonische Ingenieurswetenschappen aan de Vrije Universiteit Brussel. We spraken met Anne Paduart en Stephanie Van De Voorde, twee onderzoeksters aan de VUB.

Kunnen jullie de projecten kort beschrijven ?

A.P : DynStra staat voor *Dynamic Strategies for the renovation of post-war housing in Brussels* en is een project dat in de lijn ligt van mijn doctoraat uit 2012. Samen met de TRANSFORM teamleden tonen we aan hoe gebouwtypologieën volgens een circulaire visie gerenoveerd kunnen worden. Wat betekent dit? Renoveren als een kans zien om gebouwen beter bestand te maken tegen onvoorziene aanpassingen en ze tegelijkertijd als materiaalbanken voor de toekomst te voorzien. Daartoe ontwikkelden we – naar analogie met een Meccano kit – een innovatief circulair bouwsysteem dat als reële testcase in een Brussels appartementsgebouw werd gebouwd. Het bouwsysteem *DynamicWall* demonstreert een alternatieve bouwoplossing die door haar eenvoudige demontage en recyclage de materiaalkringloop beter sluit en inspeelt op nieuwe woonsituaties.

S.VDV : Het RetroCo-project werd ontwikkeld binnen het ReUse onderzoeksteam. Het onderzoek focust op het Brussels patrimonium. De tienduizenden woningen die in de periode 1945-1975 in Brussel werden gebouwd, zijn vaak dringend toe aan renovatie. Als we die woningen op een respectvolle manier willen renoveren en een duurzame renovatiestrategie willen hanteren, is het belangrijk om te weten hoe ze zijn opgebouwd en wat de eigenschappen van de materialen zijn. De materialen die vroeger werden gebruikt, bestaan niet meer of zijn nauwelijks gekend. Daarom heeft RetroCo sterk ingezet op de analyse en evaluatie van enkele typische naoorlogse bouwmaterialen. Deze kennis kan worden ingezet bij renovatieprojecten, bij analyses naar hergebruik van bouwmaterialen, enzovoort.

Waarom is investeren in duurzaam bouwen en de duurzame renovatie van woningen zo belangrijk voor Brussel ?

A.P : Totaalrenovaties houden vaak geen rekening met de financiële, ecologische en architecturaal-historische waarde van gebouwen en materialen. We moeten deze kortzichtige manier van denken doorbreken met het oog op de toekomst: de gebouwen die we vandaag renoveren, moeten verschillende toekomstige generaties mee kunnen gaan en zullen opnieuw aan onvoorziene normen en nieuwe comforteisen moeten beantwoorden. Daarom moeten we duurzame renovatieoplossingen ontwikkelen die respectvol omgaan met waardevolle materialen. Een belangrijke manier om hiertoe bij te dragen is inzetten op aangepaste detaillering, duurzame materialen en de omkeerbaarheid van ingrepen.

Het Brussels Retrofit XL financieringsprogramma is afgelopen. Wat zijn jullie toekomstplannen ?

A.P : Om de valorisatie van circulaire bouwoplossingen voort te zetten, zal de TRANSFORM groep binnen het Europese HORIZON 2020 programma *Buildings As Material Banks* het eerste circulair renovatieproject van Brussel bouwen op haar eigen campus. De focus van het *Circular Retrofit Lab* project ligt op renovatieoplossingen voor de studentenkoten van de VUB campus die omkeerbaar en herbruikbaar zijn en toelaten om op een laagdrempelige en ecologische manier functiewijzigingen door te voeren in de gebouwen.

S.VDV : Ook het RetroCo-project heeft een concreet vervolg gekregen: het Franse Ministerie van Cultuur en Communicatie lanceerde in 2016 een oproep voor projecten die op een nieuwe manier omgaan met het 20ste eeuwse patrimonium. De RetroCo-onderzoeksmethodologie die voor Brussel werd ontwikkeld, zal getransponeerd worden naar de grote woonblokken die werden opgetrokken in Frankrijk tijdens *Les Trentes Glorieuses*.

In 2016 werd het team van Innoviris versterkt met een wetenschappelijk adviseur verantwoordelijk voor de relaties met de Technology Transfer Offices (TTO).

3 vragen aan Yannik Hallet, adviseur 'innovatief ecosysteem'

Wat is je functie binnen Innoviris ?

"Ik ben aangenomen als adviseur 'innovatief ecosysteem'. Hoewel ik de terminologie niet zo goed begreep toen ik solliciteerde, gaat het voor Innoviris over de facilitering van de interacties en de onderlinge kennis van alle innovatie-actoren die aanwezig zijn in Brussel, en die dus deel uitmaken van het innovatief ecosysteem. Naast het beheren van de lopende overeenkomsten met de interfaces, coördineer ik de besprekingen over de uitbreiding van de steun aan nieuwe, al dan niet sociale of maatschappelijke, innovatievormen. Binnen één van de pijlers van het Gewestelijk Innovatieplan 2016-2020 bereiden we de operationalisering voor van de financiële steun aan Brusselse hogescholen (naast de steun die we momenteel geven aan de industriële instellingen voor hoger onderwijs die al over een gemeenschappelijke interface beschikken)."

Wat is de rol van de TTO ?

"De TTO (of KTO), ook wel de interfaces genoemd, zijn een onmisbare link in de innovatieketen. Ze vormen het doorgeefluik tussen het onderzoek dat wordt gevoerd in instellingen voor hoger onderwijs (IHO) en wat ik de 'buitenwereld' noem. Professoren en hun onderzoeksgroepen beschikken vaak slechts over beperkte middelen om de valorisatiemogelijkheden van hun onderzoeksresultaten te bekijken en verder te gaan dan de mogelijkheden die ze reeds hebben aangehaald in hun wetenschappelijke publicaties. De interfaces beschikken over gedetailleerde kennis van de departementen, laboratoria, onderzoeksgroepen en onderzoeksthema's. Ze hebben bovendien een expertise van de markt, de financieringsmogelijkheden en de commercialisering van producten of diensten. Hun begeleiding bij de oprichting van universitaire spin-offs is daar een vanzelfsprekend voorbeeld van, maar de activiteiten van de interfaces gaan verder dan dat. Ze beslaan in werkelijkheid alle aspecten van de valorisatie van onderzoeksresultaten naar de niet-academische wereld. Zo helpen de interfaces bijvoorbeeld bij de aanvraag van patenten en het afsluiten van contracten met ondernemingen of consultancy activiteiten voor ngo's of overheidsadministraties. Ze beschikken eveneens over gespecialiseerde adviseurs voor de valorisatie van de resultaten van sociale en humane wetenschappen. Op die manier kunnen ze wetenschappelijk onderzoek verankeren in de grote maatschappelijke uitdagingen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest."

Waarom is de samenwerking tussen Innoviris en de TTO zo belangrijk ?

"Innoviris financiert onderzoek en innovatie om een positieve en concrete impact op het Gewest en haar inwoners te genereren. De IHO vormen een onbetwistbare bron van nieuwe kennis en mogelijke innovatiebronnen. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest beschikt bovendien over een uitzonderlijk hoge concentratie van IHO. De TTO hebben een exhaustieve kennis van het onderzoek dat daar gevoerd wordt. Dankzij een structurele samenwerking met Innoviris, geven ze het Instituut onmisbare informatie om de financieringsinstrumenten en de belangrijkste thema's te bepalen. Ze helpen Innoviris met andere woorden om haar centrale rol als 'innovatiepromotor' te vervullen."

WETENSCHAPPEN VOOR IEDEREEN

Innoviris wil niet alleen de resultaten van wetenschappelijk onderzoek bij de Brusselaars brengen, we willen dat iedereen kan experimenteren, testen en innoveren! Onze sensibiliseringsprojecten beroeren jong en oud, maar moeten vooral jongeren aanmoedigen om te kiezen voor STEM-richtingen en -carrières (Science, Technology, Engineering and Mathematics).

"Dankzij de steun van Innoviris is de vzw *Les Petits Débrouillards* een belangrijke speler geworden in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. *Les Petits Débrouillards* draagt bij tot de sensibilisering van kinderen en adolescenten voor wetenschappen door hen warm te maken voor nieuwe ontdekkingen en technische innovaties. Op die manier hebben we al meer dan 88.000 jongeren uit de twee taalgemeenschappen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kunnen bereiken. Bovendien hebben we dankzij de steun van Innoviris een extra persoon kunnen aanwerven. Daardoor hebben we sinds 2004 ons doelpubliek kunnen uitbreiden en toekomstige wetenschappelijke talenten helpen groeien. Zij zullen op een dag bijdragen tot de ontwikkeling van de O&O-sector in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest."

Antonio Nunez-Valderrama, directeur van de vzw

"Sinds 2011 ontwikkelt en animeert het Nationaal Centrum voor de Geschiedenis van de Wetenschappen workshops die geschiedenis en wetenschappen met elkaar in verband brengen. Deze workshops voor leerlingen van het 4^e en 5^e leerjaar worden georganiseerd in verschillende Brusselse musea. We bereiken ongeveer 2000 leerlingen per jaar. Dankzij de subsidies van Innoviris kunnen we het materiaal en de animatoren betalen waardoor we onze workshops gratis aan scholen kunnen aanbieden. Op die manier krijgen alle leerlingen toegang tot onze activiteiten, ongeacht hun maatschappelijke achtergrond. De thema's die tijdens de workshops worden behandeld, zijn zeer gevarieerd: planten en hun gebruik voor therapeutische doeleinden in de middeleeuwen en de renaissance, de geschiedenis van de geneeskunde en het menselijk lichaam, de geschiedenis van onze voeding, en meer bepaald het belang van de graanbouw, enzovoort."

Laetitia Florent, coördinatrice van het Nationaal Centrum voor de Geschiedenis van de Wetenschappen

INNOVATIE VAN EN VOOR BRUSSELAARS

De afgelopen jaren is de focus van Innoviris sterk uitgebreid: naast de financiering van technologische innovatie investeert het Instituut ook steeds vaker in maatschappelijk innovatie. In een moderne stad moet alles immers meegroeien met de evolutie van nieuwe technologieën om onze levenskwaliteit te kunnen blijven garanderen. Dat kan gaan van slim afvalbeheer tot smart mobility of een transparante communicatie voor alle burgers. Ook wetenschappelijk onderzoek ligt aan de basis van het geluk en het welzijn in de stad, zoals bijvoorbeeld de ontdekking van ecologische bouwmaterialen, de zoektocht naar een betere wooninfrastructuur en het belang van duurzame voeding voor iedereen.

Innovatie van en voor Brusselaars. Daar streeft Innoviris naar. En daarvoor doen we beroep op verschillende nieuwe innovatievormen zoals co-creatie en living labs. We hebben jouw visie nodig, om samen van Brussel en nog aangename leefomgeving te maken!

De operatie Phosphore is een participatief actie-onderzoeksproject voor de verbetering van organisch afvalbeheer in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (ophaling, verwerking, valorisatie). Het project wordt gefinancierd binnen het Co-create programma dat de Brusselse bevolking, de onderzoeks-en innovatiesector en de ondernemerswereld dichter bij elkaar wil brengen. We spraken met Simon De Muijnck, coördinator van het project Phosphore.

Kan je het project Phosphore beschrijven ?

"Met het project Phosphore willen we burgers, onderzoekers en de overheid met elkaar in contact brengen om samen een nieuw beleid op te bouwen op basis van gezamenlijke doelstellingen en criteria, struikelblokken en uitdagingen, wetenschappelijke literatuur, maar ook via de leerzame ervaringen van de vele experimentele innovaties op het terrein (de zogenaamde 'living labs'). Phosphore wil via verschillende kanalen initiatieven onder de aandacht brengen van actoren die gedecentraliseerde (niet-industriële) en ecologische valorisatietechnieken hanteren. Het doel is om op termijn de inzichten uit de literatuur samen te brengen met de ervaringen op het terrein, dit alles met een consensus voor ogen over de gelijkenissen en samenhang tussen deze twee bronnen en de nieuwe innovatieve ontwikkelingen in onze Brusselse context (beleid, infrastructuur, institutionele beslissingen en besluitvorming). Het initiële consortium is samengesteld uit de vzw Worms, Brussel Leefomgeving (BE), Net Brussel, de ULB en de vzw Ecologisch Stedelijk Centrum, die eveneens optreedt als coördinator en centrale organisatie van het project."

Waarom is het thema vandaag zo belangrijk ?

"Momenteel produceren Brusselaars elk jaar bijna 200 000 ton organisch afval. Een groot deel van dit afval komt terecht in de verbrandingsoven. We verbranden dus water, stikstof, fosfor en essentiële voedingstoffen die we eigenlijk, door het paradigma volledig om te gooien, kunnen omzetten naar grondstof. Bovendien zijn de Europese doelstellingen voor hergebruik en recyclage (*Circular Economy Package*) en de productie van hernieuwbare energie, zeer ambitieus."

Wat zijn de voordelen van co-creatie bij zulke projecten ? Waarom hebben jullie gekozen voor deze projectpartners ?

"Het Brussels systeem voor organisch afvalbeheer is complex : het is simpelweg een verzameling van bestaande infrastructuren, ophaal -en verwerkingspraktijken, politieke agenda's, prestatiedoelstellingen en strategieën, die te respecteren sociale voorschriften en normen of innovaties waarvan het belang en de haalbaarheid op het terrein worden getest. Al deze initiatieven worden gedragen door actoren met verschillende expertise waarmee we rekening moeten houden om te evolueren naar een duurzaam co-creatief ecosysteem dat nuttig is voor alle Brusselaars. De partners van het consortium en alle andere partners die tijdens het project werden geïdentificeerd, zullen ons helpen om deze uitdagingen beter te begrijpen en aan belang te winnen."

Wat zijn je verwachtingen van het Co-create programma van Innoviris ?

"Het Co-create programma biedt ons een unieke kans om aan de actoren van het consortium minstens 3 jaar de middelen te geven om samen na te denken over en op te treden tegen het complexe systeem voor het organisch afvalbeheer in Brussel. Omwille van de complexe beleidscontext (de discussie om al dan niet een biogascentrale te openen in Brussel duurt al tientallen jaren, het zwakke aandeel van gedecentraliseerde en burgerinnovaties op het terrein, de afwezigheid van een coherente centrale en verspreide afvalverwerking op Brusselse schaal, enzovoort) moeten we deze kans grijpen om de expertise van alle personen die betrokken zijn bij het onderzoek te integreren, ook van diegenen die momenteel worden uitgesloten."

3 vragen aan Gaëtan Danneels,
wetenschappelijk adviseur bij
Innoviris

Wat is je functie binnen Innoviris ?

"Ik coördineer het Test-it programma, dat innovatoren de kans wil geven hun producten, oplossingen en concepten te ontwikkelen, uit te proberen en te testen met de eindgebruikers."

Je bent verantwoordelijk voor het programma Living Labs Brussels Retrofit. Kan je uitleggen wat dit programma juist inhoudt ?

"Het EFRO-project 'Living Labs Brussels Retrofit' heeft tot doel renovatie in de woningsector aan te moedigen via de uitvoering van experimenteer- en innovatieprojecten die de krachten van de spelers in de bouwsector en van de onderzoeksinstituten bundelen.

In het kader van deze oproep worden innovatieve technieken en processen toegepast in reële renovatieprojecten van de woningsector. Deze technieken en processen, die worden getest en verbeterd via de Living Labs-projecten, kunnen vervolgens op grotere schaal worden toegepast met als doel betaalbare oplossingen te bieden voor renovaties in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, zowel voor de privésector als voor sociale woningen.

Bovendien kan op die manier ook de samenwerking tussen de bouwsector en de onderzoeksinstituten worden verbeterd."

Het programma kadert binnen het EFRO-programma. Wat betekent dit? Waarom is deze Europese samenwerking zo belangrijk ?

"EFRO staat voor 'Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling' en is één van de Europese structuurfondsen. Deze fondsen versterken de economische, sociale en territoriale cohesie binnen de Europese Unie en dringen bestaande onevenwichtigheden tussen de regio's terug. De middelen die vrijgemaakt worden in het kader van het EFRO-programma 2014-2020, geven het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een stevige duw in de rug om de H2020 doelstellingen mee te helpen realiseren, maar ook om de verschillende Brusselse programma's omtrent duurzame economische ontwikkeling en tewerkstelling uit te bouwen."

Soms moet je internationaal aan de slag gaan om lokaal een betekenisvolle verandering te kunnen realiseren. Met haar deelname aan *JPI Urban Europe* zoekt Innoviris samen met andere deelnemende regio's naar antwoorden op verschillende actuele problemen: klimaatverandering, mobiliteit, energiebeheer, verouderde woonterreinen, de migratieflux en andere sociale en economische veranderingen. Naar aanleiding van de oproep *ERA NET Cofund – Smart Urban Future* werd het project *Cities of Making* van de Brusselse vzw Latitude, de ULB en BECI geselecteerd. We spraken met Adrian Vickery Hill, een medewerker van de vzw Latitude.

Kan je ons iets meer vertellen over je project ?

"*Cities of Making* gaat over de rol die de maakindustrie in de Europese steden van de toekomst kan spelen. De afgelopen decennia zijn Europese bedrijven en regio's tot het inzicht gekomen dat de maakindustrie een plaats kan en moet hebben in stedelijke ecosystemen. Fabrieken van de 21ste eeuw zijn in het niets te vergelijken met de rokerige en luide fabrieken van de 19^e eeuw. Bewegingen zoals de circulaire economie, Industry 4.0, *Re-shoring* en de makersbeweging hebben een vraag naar productieactiviteiten doen ontstaan. Toch blijven enkele fundamentele vragen onbeantwoord, die we aan bod zullen laten komen in het project *Cities of Making*. Eerst zullen we ons afvragen welke productievormen hun plaats hebben in de Europese steden van de 21ste eeuw. Dan is er de vraag in welke ruimtes die productie kan plaatsvinden. En ten slotte zullen we onderzoeken hoe we de productie terug kunnen brengen naar moderne Europese steden."

Wat is er zo interessant en belangrijk aan werken in een internationale context ?

"Geen enkele stad is uniek. Zo bestaat stedelijke productie in vele varianten, die in elke Europese stad hun rol kunnen spelen. Anderzijds willen steden voortdurend een unieke niche op regionaal of continentaal niveau aanboren. We moeten dan ook nagaan wat voor soort productienetwerken we kunnen vormen waardoor Europa als geheel voordeel haalt uit een sterker verankerde productiebasis in de 21ste eeuw. Met andere woorden, als we ons enkel op Brussel richten, hebben we al snel geen oog meer voor enkele productievormen die uniek zijn voor een welbepaalde stad of regio, denk maar aan de fabricage van fietsen of de productie in en rond havengebieden. Om die reden hebben we met Londen en Rotterdam/Den Haag partners die Brussel kunnen aanvullen."

Hoe heb je Urban Europe leren kennen en wat zijn de voordelen van dit programma ?

"Europese onderzoeks- en innovatieprogramma's kunnen verrijkend maar ook erg uitdagend zijn. In dit programma hebben we een klein maar complementair team kunnen samenbrengen dat gedurende een korte periode (30 maanden) kan samenwerken. Dit betekent dat we snel relevante resultaten zullen behalen rond een thema dat voortdurend evolueert. Urban Europe staat (afhankelijk van het thema van de projectoproep) ook open voor onderzoeksinstellingen, ngo's en bedrijven, wat de diversiteit in het team stimuleert. Daarnaast vormt het een brug tussen kleine nationale onderzoeksbeurzen en grootschalige EU-programma's zoals Horizon 2020, wat ervoor zorgt dat het internationale aspect in de drie landen makkelijk te beheersen is."

Waarom is jouw project belangrijk voor het Brussels Gewest ?

"Brussel heeft te kampen met een brede waaier aan vaak tegenstrijdige problemen. De werkloosheid bij laaggeschoolden is uitermate hoog, terwijl overheidsinstellingen vooral inzetten op innovatie door gekwalificeerde dienstverleners. Het is één van de rijkste regio's van Europa, maar tegelijk zijn bepaalde wijken erg arm. Wij hebben als één van de eerste regio's ter wereld het Gewestelijk Programma voor Circulaire Economie, wat niet wegneemt dat er heel wat onzekerheden spelen rond de uitvoering. Het strak omschreven ruimtelijk ordeningsplan en de beperkte plaats zorgen er bovendien voor dat elk voormalig industrieterrein gesaneerd en herbestemd moet worden voor huisvesting of commerciële activiteiten. Door nieuwe manieren te ontdekken om samen te leven en samen te werken kan stedelijke productie een antwoord bieden op heel wat van deze uitdagingen."

EEN CULTURELE MIX ALS RECEPT VOOR DE TOEKOMST

Brussel is een eigenzinnige grootstad: met 163 nationaliteiten die meer dan 100 verschillende talen spreken, is ons Gewest een boeiende, rijke mix van culturen. Brusselaars beleven deze diversiteit elke dag van dichtbij of veraf: op het werk, op school of zelfs binnen hun eigen familie. Het is een kenmerk van ons Gewest en verbindt alle inwoners met elkaar. Hoewel die diversiteit niet altijd even gemakkelijk is, is ze vooral een grote bron van inspiratie en creativiteit.

Uitdagingen? Die zijn er genoeg. Maar bij Innoviris blijven we niet stilzitten. Ons breed spectrum van financieringsprogramma's is er voor jong én oud, universitair én laaggeschoold, Brusselaars én mensen die Brusselaar willen worden. We kijken ook over de grenzen van ons Gewest want internationale samenwerkingen zijn vandaag belangrijker dan ooit.

We delen auto's, kopen huisbereide maaltijden bij onze burens en boeken met een eenvoudige klik op een online platform een verblijf in het buitenland. We kunnen ons vandaag haast geen leven meer voorstellen zonder de interactie via Internet of Platforms (IoP). Deze nieuwe ontwikkeling heeft voordelen, maar roept ook veel vragen op over contractuele verplichtingen en consumentenbescherming. Vooral de transparantie van deze platformen zorgt voor argwaan. En terecht: de informatie is verspreid over verschillende ellenlange documenten in technisch jargon. De doorsneeconsument vindt zijn weg niet in deze juridische jungle en geeft meestal onmiddellijk zijn goedkeuring, zonder besef van de inhoud en de gevolgen. Dat leidt tot minder online vertrouwen en nadelen voor de consument.

Rossana Ducato, doctor in het Europees en vergelijkend recht aan de universiteit van Trento (Italië), heeft besloten om iets te doen aan dit kluwen van juridische voorwaarden. Met haar bagage als advocaat in IT-recht, haar interesse voor technologie en ervaring als internationale spreker over vraagstukken rond technologie en maatschappij, is zij zeer welkom bij de CRIDES van de UCL en het CIPI van de Université Saint-Louis - Bruxelles. Via ons programma Attract ontving ze financiële steun om minstens drie jaar onderzoek te doen in Brussel.

Kan je ons iets meer vertellen over je project ?

"Met mijn project wil ik de informatie die gebruikers van en over platformen ontvangen, verbeteren. Het einddoel is consumenten meer controle geven. Concreet wil ik met mijn project het innovatieve concept *Awareness by design* voorstellen en implementeren. Dat concept impliceert het gebruik van technologieën om gebruikers te versterken en hen bewust te maken van hun rechten, risico's en verplichtingen. In dat kader zullen we twee praktische hulpmiddelen ontwikkelen. De applicatie *Awareness by design* wordt een mobiele toepassing waarmee je automatisch standaardbepalingen kan analyseren en de belangrijkste voorwaarden van een contract en de bijbehorende juridische documenten kunt opvragen. Het *Platform on platforms* (PoP) wordt een online ruimte waarin consumenten kunnen communiceren, ervaringen kunnen delen en samen een kritisch publiek kunnen vormen. Het onderzoek heeft een interdisciplinair en comparatief kader, met een focus op het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk en Italië."

Waarom heb je voor Brussel gekozen en wat zijn de voordelen van deze regio ?

"De deeleconomie wordt steeds populairder in technologisch geavanceerde gemeenschappen over de hele wereld. Dat is ook het geval in België en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in het bijzonder. In 2015 deed ING een uitgebreid onderzoek naar de deelname van consumenten aan de deeleconomie. Daaruit bleek dat de inwoners van Brussel sterker worden aangetrokken door deeleconomische activiteiten dan andere Belgen (8,5% versus 16%). Brussel is een slimme, internationale en levendige stad waar allerlei - al dan niet succesvolle - initiatieven rond deeleconomie werden en worden gelanceerd. Het is dus het perfecte lab om online platformen en de juridische vragen die ze oproepen, te bestuderen."

Op welke manier wil je je professionele praktijk ontwikkelen in Brussel ?

"Ik wil alle relevante belanghebbenden (de instituten en vertegenwoordigers van de platformen, politiek, industrie, start-ups, consumentenverenigingen en burgerbevolking) in verschillende stadia van het onderzoeksproject betrekken en inspraak geven. De *Awareness by design*-app wordt bijvoorbeeld ontwikkeld met een lokale partner en getest in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Een onderzoek naar de gebruikers van de platformen in het Gewest vormt het sluitstuk van de studie. Zo ga ik ook empirisch bewijsmateriaal verzamelen over de algemene perceptie en kennis van gebruikers over online platformen, hun rol in de deeleconomie en toekomstige uitdagingen. Bovendien gaan we in Brussel allerlei infosessies organiseren voor het brede publiek."

A portrait of Mathilde Reumaux, a woman with long, curly, light brown hair, smiling. She is wearing a dark blazer over a light-colored top and a long necklace with a geometric pendant. The image is overlaid with a semi-transparent red filter. Several rectangular areas with diagonal white lines are scattered across the image, including one in the top left, one on the right side, one on the left side, and one at the bottom right.

Mathilde Reumaux, International
Projects Advisor

België bevat veel innovatieve kmo's die verspreid zijn over het hele land en werkzaam zijn in diverse sectoren. De regionalisering heeft de steun aan deze ondernemingen opgesplitst, waardoor de financiering berust op regionale instellingen en programma's. Hoewel de samenwerking tussen kmo's uit verschillende gewesten altijd mogelijk is, blijft dit moeilijk omdat de regionale instellingen over een eigen kalender beschikken en verschillende evaluatiemethodes hanteren. BEL-SME is een programma dat samen door de drie Belgische regionale financieringsinstellingen voor innovatie werd georganiseerd: Innoviris, VLAIO (Vlaanderen) en DGO6 (Wallonië).

Kan je het BEL-SME programma beschrijven ?

"Het BEL-SME programma moedigt kmo's uit de drie gewesten aan om samen te werken en nieuwe, innovatieve producten, processen en diensten te creëren. Voor deze oproep uniformiseren de drie regionale financieringsinstellingen van België hun evaluatiemethodes en hun kalender om een eenduidig en vooral snel antwoord te geven aan de consortia die financiële steun vragen voor hun project.

De projecten die in aanmerking komen, bestaan minstens uit twee kmo's uit verschillende gewesten. Ook andere types van ondernemingen of onderzoeksinstituten kunnen als onderaannemer meewerken aan het project, zolang ze hun krachten en expertise willen bundelen in een innovatief project dat zal bijdragen tot de strategie en ontwikkeling van alle partners.

Met deze projectoproep willen we de administratieve barrière voor trans-regionale samenwerking in België verlagen. De begunstigden van deze projecten kunnen rekenen op een verhoging van 15% tegenover de gebruikelijke maximale tegemoetkoming."

Waarom zijn interregionale samenwerkingen zo belangrijk ?

"De samenwerking tussen ondernemingen en/of met onderzoeksinstituten is altijd voordelig voor bedrijven, waar ze ook gesitueerd zijn. Een open innovatieproces, waardoor kennis tussen complementaire actoren kan circuleren, vergemakkelijkt en versnelt de transformatie van deze kennis in producten en diensten. Op die manier leidt samenwerking tot meer expertise, betere producten en dus ook een sterker concurrentievermogen van de betrokken partners. Bovendien stimuleert het de Belgische ondernemerscultuur.

Op een klein grondgebied zoals België heeft de versnippering van financiële steun grote gevolgen. Door de beperkte omvang van de gewesten is de kans groot dat de ideale projectpartner niet in hetzelfde gewest gevestigd is. Bovendien vind je bepaalde specifieke expertisecentra slechts in één van de drie gewesten. Daarom is het belangrijk om alle Belgische kmo's de kans te geven om met deze centra samen te werken en de huidige drempels te verlagen tot het minimum. Interregionale samenwerking zorgt ervoor dat het hele land gemakkelijker gebruik kan maken van de aanwezige expertise en dat bedrijven die geïnteresseerd zijn in dezelfde thema's, met elkaar in contact komen."

Science Mundi doet samenleven

Er zijn bijna 13.000 onderzoekers actief in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en veel studies tonen aan dat de vraag naar werknemers in de OOI-sector alleen maar zal toenemen. De sensibilisering van jongeren voor wetenschappelijke en technologische carrières is dus van groot belang. Sinds 2011 doet het Gewest er alles aan om bij jongeren de interesse voor wetenschappen te wekken. Zo hebben we de afgelopen vijf jaar meer dan 280 projecten gesteund voor een totaal bedrag van 3,5 miljoen euro. De thema's die in deze projecten aan bod komen, zijn gevarieerd: chemie, duurzame energie voor iedereen, water, enzovoort.

De projectoproep Science Mundi, die gelanceerd werd in februari 2016, wil het universele, internationale en gemeenschappelijke karakter van wetenschappen en wetenschappelijke kennis benadrukken om jongeren op grote schaal te laten nadenken over het belang en de rijkdom van diversiteit en de openheid naar anderen. De projecten die werden geselecteerd, werden gefinancierd voor een totaal bedrag van 200.000 euro.

Een gesprek met Fadila Laanan, Brussels Staatssecretaris voor Wetenschappelijk Onderzoek.

Waarom is deze projectoproep zo belangrijk ?

"De huidige context stelt de samenleving en de sociale cohesie in ons Gewest en onze wijken op de proef. In die zin is de sensibilisering van jongeren voor wetenschappen een instrument om het menselijk kapitaal en de maatschappelijke vooruitgang te versterken.

Maar het is meer dan dat! Wetenschapssensibilisering is een uitstekende manier om jongeren met een verschillende socio-culturele achtergrond te laten kennismaken met elkaar, te leren samenleven en leuke, educatieve wetenschappelijke activiteiten te laten uitoefenen.

Via Science Mundi willen we jongeren bewustmaken dat de kennis waarover we vandaag beschikken, het resultaat is van een geschiedenis die vele eeuwen en beschavingen heeft doorlopen."

Eén van de toelatingsvoorwaarden is de gratis deelname voor het publiek. Speelt toegankelijkheid een belangrijke rol in deze actie ?

"Net zoals bij al andere sensibiliseringsacties die we ondersteunen, spelen gelijkheid van kansen en de sensibilisering van kansarme jongeren een belangrijke rol. Het Gewest wordt immers sterk getroffen door wat we de 'Brusselse paradox' noemen. Brussel zorgt voor veel economische groei en tewerkstelling, maar de Brusselaars zelf kunnen nauwelijks een job vinden die strookt met hun competenties.

Het lijkt me dus niet meer dan logisch om te investeren in een publiek dat minder kansen krijgt, via gratis activiteiten die de interesse voor wetenschappen aanwakkert en de kennis van onze jongeren versterkt in disciplines die kwaliteitsvolle jobs garanderen."

Welke projecten raken u persoonlijk en waarom ?

"De projectoproep Science Mundi is een groot succes. De jury heeft 16 projecten uit de 33 voorstellen geselecteerd op basis van criteria zoals wetenschappelijke kwaliteit, pedagogische aanpak en impact op het doelpubliek. De concurrentie was dus groot ! Alle projecten die werden geselecteerd, zijn van een grote kwaliteit. Maar als ik toch concrete voorbeelden moet geven, kies ik voor twee projecten die me zijn opgevallen door hun relevantie in het kader van de Science Mundi oproep.

Zo combineert het project *Dixit Algorizmi, op ontdekking naar de Arabische wetenschappen* van de ULB een reizende expositie, een toneelstuk en een conferentie die het wetenschappelijk erfgoed van de Grieken, Perzen, Egyptenaren en Mesopotamiërs onder de aandacht brengt. Het project *Rhazes en Vesalius, dezelfde strijd* combineert een vaste en een reizende tentoonstelling waarbij er een comparatieve analyse wordt gemaakt van de bijdrage tot de evolutie van de wetenschappen en het medische inzicht van de Perzische arts Rhazes en de Brusselse geneesheer Vesalius."

BRUSSEL, START-UP REGIO

Domobios commercialiseert anti-huisstofmijtdekens, Nviso focust op *cybersecurity* en Biotech Quality Group is een expert in de farmasector. Wat hebben ze met elkaar gemeen? Ze hebben allemaal aan onze deur geklopt om financiële steun te vragen voor hun activiteiten. Maar ze zijn niet alleen! 55% van de Brusselse bedrijven innoveert, dat is bijna 8% meer dan het Europees gemiddelde. Bovendien is 33% van het totaal aantal start-ups in België gevestigd in Brussel. Daarmee is ons Gewest nummer één in de nationale ranglijst. Bij Innoviris zijn we fier om elke dag, op onze manier, te kunnen bijdragen aan deze positie.

Rise in cijfers

afgelopen
jaren

61
Kandidaten

15
Laureaten

Miljoen euro
toegenkende
subsidies

Totaal personeelsbestand van bijna
personen verdeeld onder de
ondernemingen

400
laureaat-

ONZE RISE LAUREATEN VAN 2016

Dit jaar hebben de jonge innovatieve ondernemingen **Nviso**, **Lex.be** en **Communitings** alle stemmen binnengehaald. De drie Brusselse start-ups komen uit drie verschillende sectoren (*cybersecurity*, de juridische wereld en het Internet of Things) en ontvangen elk ongeveer 500.000 euro om hun strategisch innovatieplan uit te voeren.

Nviso is een consultancybedrijf voor *cybersecurity* in de overheidssector, de financiële en de technologische industrie. Het bedrijf biedt drie kerndiensten aan: *cyberstrategie*, *cyber resilience*, bewustwording & opleidingen.

"Het Rise programma is een schitterende kans en zal ons helpen onze innovatiestrategie voor de komende drie jaar uit te werken. *Cybersecurity* is een domein dat voortdurend evolueert. Dankzij ons strategisch innovatieplan kunnen we blijven investeren in een innovatieve dienst die bedrijven helpt om cyberaanvallen te detecteren, te voorkomen en er op de beste manier op te reageren. We zijn ervan overtuigd dat innovatie de motor is van ons bedrijf!"

Kurt Ceuppens, CEO van Nviso

CommuniThings is een speler in het Smart City domein met een sterke focus op mobiliteit. Het bedrijf creëert diensten voor verschillende stedelijke actoren en maakt daarvoor gebruik van de technologie achter *connected devices*.

"De Rise prijs zal ervoor zorgen dat we een grote speler zullen worden op het vlak van *predictive analytics* voor parkeermogelijkheden in de stad. Deze innovatie zal onze aanwezigheid doen toenemen van 10 steden vandaag tot meer dan 100 steden binnen drie jaar. Tijdens de uitvoering van ons strategisch plan zullen we drie nieuwe personen aanwerven en op die manier ons team in Brussel uitbreiden tot negen medewerkers. We zullen ons aanbod van innovatieve Smart City oplossingen kunnen versterken en nieuwe businessmodellen kunnen uitbouwen door data te delen met externe partijen, zoals o.a. uit de auto-industrie en de logistiek."

Etay Oren, CEO van CommuniThings

Lex.be is een zoekmachine voor juridische informatie, een platform voor juridische professionals om gemakkelijk relevante juridische informatie te vinden, efficiënter te werken met moderne hulpmiddelen en nieuwe verkoopkanalen aan te boren. Met de opkomst van artificiële intelligentie staat de juridische wereld op een belangrijk keerpunt. Lex.be staat klaar om deze opportuniteit te omarmen en de digitale overgang van het traditionele juridische landschap naar de 'LegalTech Era' te begeleiden.

"Door onze expertise in Brussel samen te brengen, helpen we de regio uit te groeien tot een Europees kenniscentrum voor artificiële intelligentie en *machine learning*. Dankzij Rise kunnen we onze zoekmachine uitbouwen tot een volwaardige oplossing die iedereen op laagdrempelige wijze toegang geeft tot juridische informatie: Lex.be helpt zowel juridische professionals om sneller en beter in te spelen op nieuwe vragen van de markt als rechtzoekenden die een antwoord willen op complexe juridische vraagstukken."

Erik De Herdt, CEO van Lex.be

Na een loopbaan als onderzoekster en assistente mechanica, beëindigde Emmanuelle Vin in 2010 haar thesis productiebeheer. Op aanraden van de juryleden van haar thesisverdediging diende ze, met de hulp van de TTO van de ULB, een Launch project in. En met succes! Op het einde van de financieringsperiode van het programma in april 2014, richtte ze AMIA Systems op, een IT bedrijf met een eigen software-product voor de visualisatie, kwantificatie en optimalisering van activiteiten op sites voor productie, onderhoud, distributie en stockage. Vandaag telt AMIA Systems 7 personeelsleden en 2 zelfstandigen. Dankzij onze Rise subsidie van 2015, kan de onderneming blijven investeren in haar O&O-activiteiten en de ontwikkeling van haar innovatief product.

Wat is impact van je deelname aan het Launch programma op je privéleven en carrière ?

"Dankzij het Launch programma heb ik een commercieel product kunnen ontwikkelen. De toepassing die ik tijdens mijn thesis had ontwikkeld, zou ik niet onmiddellijk op de markt hebben kunnen brengen en ik zou de stap waarschijnlijk ook niet zomaar hebben gezet. Na 3,5 jaar binnen het Launch programma was ik klaar om te sprong te wagen, maar uiteindelijk heb ik nog een jaar gewerkt om een reëel verkoopbaar product op de markt te kunnen brengen.

De impact op mijn privéleven is groot. Het Launch project betekende immers het begin van mijn leven als ondernemer. Zonder het programma zou ik waarschijnlijk minder last hebben van stress en zou ik meer tijd met mijn kinderen kunnen doorbrengen (*lacht*)."

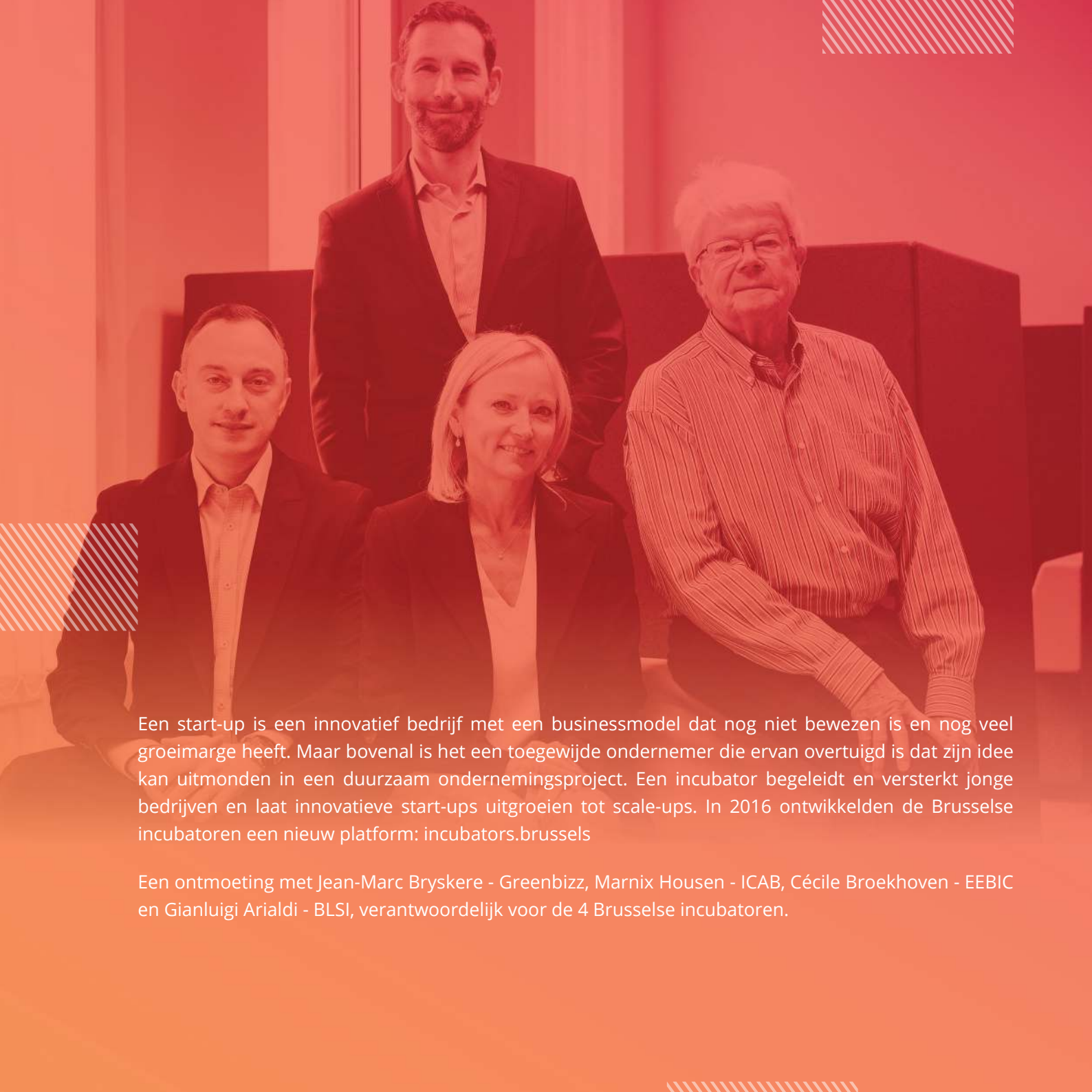
Wat zijn de positieve aspecten van de begeleiding die je hebt gekregen via het Launch programma ?

"Ik werd opgevolgd door de TTO van de ULB en de Brusselse incubator EEBIC om me voor te bereiden op contacten met investeerders.

Daarnaast organiseerde Innoviris elk jaar een opvolgingscomité. Tijdens deze vergaderingen kon ik mijn initiële doelstellingen aanpassen aan de ontwikkelingen van een product dat de verwachtingen van de markt invult."

Welke raad zou je geven aan onderzoekers die een spin-off willen oprichten ?

- "1. Bevestig zo snel mogelijk via een basisprototype hoeveel vraag er is op de markt.
2. Laat je omringen door mensen met complementaire expertise (zonder het menselijk aspect te vergeten: HR, management, enzovoort).
3. Spaar zo veel mogelijk (privé) zodat je in je project kan investeren en niet in de tijd beperkt wordt door onderhandelingen met investeerders.
4. Wees zeker dat het ondernemerschap je interesseert en dat je bereid bent om tot het uiterste te gaan! Het gaat niet om een onderzoeksproject, maar om een indrukwekkend budget dat je de mogelijkheid biedt om van start te gaan."

Een start-up is een innovatief bedrijf met een businessmodel dat nog niet bewezen is en nog veel groeimarge heeft. Maar bovenal is het een toegewijde ondernemer die ervan overtuigd is dat zijn idee kan uitmonden in een duurzaam ondernemingsproject. Een incubator begeleidt en versterkt jonge bedrijven en laat innovatieve start-ups uitgroeien tot scale-ups. In 2016 ontwikkelden de Brusselse incubatoren een nieuw platform: incubators.brussels

Een ontmoeting met Jean-Marc Bryskere - Greenbizz, Marnix Housen - ICAB, Cécile Broekhoven - EEBIC en Gianluigi Arial di - BLSI, verantwoordelijk voor de 4 Brusselse incubatoren.

We worden vandaag overspoeld door werkaccommodatiemogelijkheden: coworking spaces, bedrijfscentra, enzovoort. Waarin onderscheiden de incubatoren zich van de anderen ?

"Wij zijn er voor elke ondernemer die beslist om zijn lot in eigen handen te nemen en zich met de oprichting van zijn eigen bedrijf in een mooi avontuur te storten. We zorgen ervoor dat deze persoon alle kansen krijgt, door hem of haar de volgende diensten aan te bieden :

- Accommodatiemogelijkheden met privéruimtes die aangepast kunnen worden aan de structuur en de grootte van een onderneming.
- Een persoonlijke coaching met een team dat aandacht heeft voor de evolutie van de ondernemingen die in de incubator zijn opgenomen.
- We begeleiden je in je zoektocht naar financiële oplossingen waarbij je zelf je beslissingsrecht kan behouden.
- We hebben geprivilegieerde contacten met universiteiten of hogescholen.
- Je wordt *de facto* ondergedompeld in een gemeenschap van gelijkgezinden met wie je dezelfde uitdagingen deelt."

Jullie zijn de vier publieke incubatoren van Brussel. Hoe moeten start-ups de keuze maken ?

"Je kan je keuze laten bepalen door de geografische ligging van de incubatoren: Greenbizz, ICAB, EEBIC en BLSI zijn verspreid over heel Brussel. Je zal dus altijd een incubator in je buurt (Etterbeek, Woluwe, Anderlecht, Brussel-Laken) vinden. We bieden ook – en dat is heel belangrijk – gespecialiseerde diensten aan om elke start-up van het ecosysteem zo goed mogelijk te kunnen helpen in zijn activiteitendomein :

- ICAB is het referentiecentrum voor iedereen die een activiteit wil starten in nieuwe communicatie- en informatietechnologieën en *engineering*.
- Greenbizz richt zich vooral tot ondernemingen en start-ups die projecten ontwikkelen rond groene technologieën of die een duurzaam businessmodel hebben op basis van circulaire economie of lokale productie.
- BLSI biedt een dynamische omgeving aan voor innovatieve activiteiten in biotechnologie, medische maatregelen en e-health.

Een incubator is meer dan accommodatie of een eenvoudige coworking space: het is een ruimte waar ontmoetingen tussen ondernemers en innovatieve technologieën worden aangemoedigd en waar elk project een succesverhaal wordt !"

Nicolas Vautrin,
Team Leader van de Cel Industrieel Onderzoek

Nicolas Vautrin deelt met ons drie
bijzondere momenten van 2016

1. Een team van experts

"Ik heb het geluk om aan het hoofd te staan van een team van experts die, naast hun technische en sectorale kennis, zorgen voor een reële toenadering tot de ondernemingen om hen zo efficiënt mogelijk te financieren in hun innovatieproces. In 2016 hebben we een nieuwe collega in ons team mogen verwelkomen: Aiko Gryspeirt, die met haar specialisatie in *life science* en *biotechnology* focust op de industriële projecten in dit domein. Eind 2016 werden er opnieuw procedures opgestart om ons team uit te breiden zodat we in 2017 onze opdrachten verder kunnen uitbouwen."

2. De evolutie van onze Rise actie

"Ik volg het Rise programma al sinds mijn start bij Innoviris, nu ongeveer vijf jaar geleden. Rise is heel sterk gegroeid: van een programma waarvoor we slechts 3 dossiers ontvingen en 1 onderneming financierden voor 300.000 euro in het eerste jaar, tot één van de grootste programma's voor technologische start-ups in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. In een periode van 5 jaar heeft het programma een snelle ontwikkeling gekend, die zich vertaalt in een stijging van het aantal kandidaturen en een verhoging van het globale budget. We zijn vooral fier op de weg die onze verschillende laureaten hebben afgelegd: de laureaten van de eerste edities worden vandaag gezien als Brusselse succesverhalen."

3. De hernieuwing van onze financieringsprogramma's

"Dit jaar heeft mijn team een uitzonderlijk werk geleverd om ons aanbod van steunmaatregelen te vernieuwen. De wetenschappelijke adviseurs hebben bestaande acties aangepast en nieuwe acties opgezet. De bedoeling was om instrumenten aan te bieden die stroken met de realiteit op het terrein en die de evolutie van de technologische tendensen volgen. Dit leidde, eind 2016, tot de eerste Team Up projectoproep die de nadruk legt op artificiële intelligentie. Het programma heeft twee doelstellingen. Enerzijds willen we de samenwerking tussen de academische wereld en de industrie stimuleren om de transfer van technologieën te bevorderen. Anderzijds willen we Brussel, vanaf vandaag, in het avontuur van artificiële intelligentie storten om op termijn een referentie te worden in dit domein."

Feiten & cijfers

BALANS & RESULTATENREKENING

BALANS	ACTIVA	2016	PASSIVA	2016
	Vaste activa	€ 372.674,48	Eigen Kapitaal	€ 48.274.064,36
	Oprichtingskosten	€ 0,00	Overgedragen opbrengst	€ 48.274.064,36
	Immateriële activa	€ 17.642,67	Voorzieningen en uitgestelde belastingen	€ 0,00
	Materiële activa	€ 353.341,81	Schulden	€ 14.401.500,30
	Financiële vaste activa	€ 1.690,00	Langlopende schulden	€ 0,00
	Vlottende activa	€ 62.302.890,18	Schulden tot een jaar of meer	€ 14.401.461,14
	Schulden op meer dan één jaar	€ 4.174.177,33	Financiële schulden	€ 0,00
	Schulden tot een jaar of meer	€ 57.816.120,59	Handelsschulden	€ 14.054.158,58
	Beschikbare waarden	€ 273.055,03	Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	€ 347.302,56
	Overlopende rekeningen	€ 39.537,23	Overlopende rekeningen	€ 39,16
	TOTAAL	€ 62.675.564,66	TOTAAL	€ 62.675.564,66
RESULTATEN REKENING	KOSTEN (K€)		PRODUCTEN (K€)	
	Diverse diensten en goederen	1463	Werkingsstoelage	6513
	Bezoldiging, sociale lasten en pensioenen	3398	Subsidietoelage	41559
	Afschrijving vaste activa	89	Terugbetalingen te hoge toelage dossiers	304
	Waardevermindering schuldvorde- ringen	-269	Varia exploitatieproducten	99
	Financiering van onderzoek	33309	Financiële producten	89
	Financiële lasten	-0,2		
	Totaal lasten	37988	Totaal producten	48667
	Resultaat van het boekjaar	10679		
	TOTAAL	48667	TOTAAL	48667

ANTICIPATE - PROSPECTIVE RESEARCH

Via het programma Anticipate financiert Innoviris projecten van Belgische of buitenlandse academische onderzoekers met een toekomstgerichte visie over Brussel. De projecten dragen bij aan de ontwikkeling en de opbouw van de kennis over de Brusselse stedelijke complexiteit.

In 2016 werden 6 nieuwe projecten met 16 partners gefinancierd.

Begunstigden	Titel van het project	Bedrag	Promotor	Onderzoeker
K.U.L.	B-REL - Residential Environments and Life Perspectives (B-REL): a multidisciplinary inquiry into housing aspirations and perceptions of living conditions in the Brussels Capital Region	€ 180.166	De Decker Pascal	Schillebeeckx Elise
V.U.B.	B-REL - Residential Environments and Life Perspectives (B-REL): a multidisciplinary inquiry into housing aspirations and perceptions of living conditions in the Brussels Capital Region	€ 93.661	Ryckewaert Michael	Sansen Joren
V.U.B.	B-REL - Residential Environments and Life Perspectives (B-REL): a multidisciplinary inquiry into housing aspirations and perceptions of living conditions in the Brussels Capital Region	€ 130.672	Bauwens Joke	Mostmans Lien
U.L.B.	Rési-Bru – Approche interdisciplinaire des trajectoires résidentielles et des politiques d’attractivité dans l’espace métropolitain bruxellois	€ 131.122	Van Hamme Gilles	De Laet Sarah, Marissal Pierre
USLB	Rési-Bru – Approche interdisciplinaire des trajectoires résidentielles et des politiques d’attractivité dans l’espace métropolitain bruxellois	€ 187.679	Schaut Christine	Demonty François, Lenel Emmanuelle
U.C.L.	EPRACO - Analyse des pratiques collaboratives dans le processus de création de valeur en entrepreneuriat	€ 84.433	Lambotte François	Rchika Tama
U.L.B.	EPRACO - Analyse des pratiques collaboratives dans le processus de création de valeur en entrepreneuriat	€ 84.433	van Zeebroeck Nicolas	Charlier Léopold
U.C.L.	city4coEN - Collaborative cities for collaborative entrepreneurs: promoting regional economic development, social inclusion and environmental sustainability in the collaborative economy	€ 82.401	De Schutter Olivier, Dedeurwaerdere Tom	Bui Sibylle, Kleczewiski Anne-Grace, Nikolaou Charoula Konstantia
Odissee	city4coEN - Collaborative cities for collaborative entrepreneurs: promoting regional economic development, social inclusion and environmental sustainability in the collaborative economy	€ 119.686	Verheyen Wouter	Brabant Karen, Coppieters Johan

U.C.L.	city4coEN - Collaborative cities for collaborative entrepreneurs: promoting regional economic development, social inclusion and environmental sustainability in the collaborative economy	€ 82.401	Nyssens Marthe	Lambert Louise
USLB	city4coEN - Collaborative cities for collaborative entrepreneurs: promoting regional economic development, social inclusion and environmental sustainability in the collaborative economy	€ 42.592	Strowel Alain	/
V.U.B.	BRUXODUS - Brussel, of toch maar liever niet? Een socio-demografisch behoefteonderzoek naar de leefbaarheid van Brussel als woonstad.	€ 84.733	Janssens Rudi	Janssens Rudi
V.U.B.	BRUXODUS - Brussel, of toch maar liever niet? Een socio-demografisch behoefteonderzoek naar de leefbaarheid van Brussel als woonstad.	€ 100.320	Gadeyne Sylvie	Surkyn Johan
V.U.B.	BRUXODUS - Brussel, of toch maar liever niet? Een socio-demografisch behoefteonderzoek naar de leefbaarheid van Brussel als woonstad.	€ 128.082	Glorieux Ignace	Petrus Te Braak
U.L.B.	WEEESOC - Optimisation des filières de démantèlement des déchets d'équipements électriques et électroniques par l'économie sociale, en vue de l'augmentation du taux global de recyclage de métaux stratégiques en Région de Bruxelles-Capitale.	€ 369.050	Degrez Marc	Charly Yoppa, Gonda Louise, Wansi Edwin
U.L.B.	WEEESOC - Optimisation des filières de démantèlement des déchets d'équipements électriques et électroniques par l'économie sociale, en vue de l'augmentation du taux global de recyclage de métaux stratégiques en Région de Bruxelles-Capitale.	€ 122.100	Gagliolo Matteo	Sacco Muriel
Financieringsperiode: 24 maanden				

10 projecten (met 19 partners) werden verlengd voor een nieuwe periode.

Begunstigden	Titel van het project	Bedrag	Promotor	Onderzoeker
V.U.B.	OSIRIS - Tracing Metropolitan Brussels water routes	€ 210.532	Claeys Philippe	Brion Nathalie
U.L.B.	OSIRIS - Tracing Metropolitan Brussels water routes	€ 176.172	Michel Verbanck	Carbonnel Vincent
V.U.B.	The Diversity of Work in the Creative and Cultural Industries	€ 202.400	Van Heur Bas	Swyngedouw Eva
V.U.B.	The Diversity of Work in the Creative and Cultural Industries	€ 86.900	Ysebaert Walter	Vlegels Jef
U.L.B.	The Diversity of Work in the Creative and Cultural Industries	€ 82.500	Genard Jean-Louis, Le Maire Judith, Vanhaesebrouck Karel	Rinschbergh François, Swyngedouw Eva
USLB	The Diversity of Work in the Creative and Cultural Industries	€ 73.700	Schaut Christine	Rinschbergh François

V.U.B.	Strengthening Brussels' media clusters : Organisations, workers and communities of practice at Pôle Reyers and beyond - MCB (Media Clusters Brussels)	€ 164.509	Picone Ike	Komorowski Marlen
USLB	Les instruments de cohérence dans le droit des politiques publiques à Bruxelles (avant et) après la sixième réforme de l'Etat	€ 95.175	de Broux Pierre-Olivier	Losseau Laurie
U.L.B.	Strengthening Brussels' media clusters : Organisations, workers and communities of practice at Pôle Reyers and beyond - MCB (Media Clusters Brussels)	€ 88.798	Domíngo David	Wiard Victor
USLB	Strengthening Brussels' media clusters : Organisations, workers and communities of practice at Pôle Reyers and beyond - MCB (Media Clusters Brussels)	€ 76.395	Patriarche Geoffroy	Derinöz Sabri
K.U.L.	Doelgroepenbeleid voor laaggekwalificeerde tewerkstelling in Brussel en het hinterland : opportuniteiten en problemen	€ 120.985	Adriaenssens Stef	Theys Tobias
K.U.L.	Brussels knowledge flows : localised learning and regional knowledge pipelines (BLOCPipe)	€ 153.093	Teirlinck Peter	Sarpong Owusu, Spithoven André
U.L.B.	Brussels knowledge flows : localised learning and regional knowledge pipelines (BLOCPipe)	€ 101.200	Cincera Michele	Shauchuk Palina
U.L.B.	Un nouvel hinterland? Histoire, pratiques et espaces de l'agriculture urbaine à Bruxelles	€ 270.468	Deligne Chloé	Pons-Rotbardt Noémie, Prignot Nicolas
USLB	Un nouvel hinterland? Histoire, pratiques et espace de l'agriculture urbaine à Bruxelles	€ 129.338	Zitouni Benedikte	Cahn Livia
U.L.B.	Déploiement d'un territoire artistique subsaharien à Bruxelles : les négociations d'une visibilité urbaine (TASBRU)	€ 169.261	Ouali Nouria	Clette Véronique
V.U.B.	Rethinking transport infrastructure investments and mobility management across the Brussels metropolitan area : from critical analyses to cooperative policies - MOBRU	€ 100.251	Decroly Jean-Michel, Frédéric Dobruszkes	Strale Mathieu
U.L.B.	Rethinking transport infrastructure investments and mobility management across the Brussels metropolitan area : from critical analyses to cooperative policies - MOBRU	€ 211.866	Macharis Cathy	te Boveldt Geert
U.C.L.	Un nouveau regard sur les relations à l'intérieur de l'aire métropolitaine bruxelloise (BRU-NET)	€ 309.760	Thomas Isabelle	Montero Gaetan, Adam Arnaud

ATTRACT

Via Attract moedigt Innoviris onderzoekers aan om hun wetenschappelijke activiteiten uit te oefenen op Brusselse bodem. Een onderzoeker die zich in Brussel wil vestigen, kan via een gastuniversiteit-of hogeschool financiële steun verkrijgen voor een OOI-project. Zowel Belgische onderzoekers die zijn uitgeweken naar het buitenland als buitenlandse onderzoekers die hun carrière in Brussel willen voortzetten, komen in aanmerking.

In 2016 werden 5 nieuwe projecten gefinancierd.

Begunstigden	Titel van het project	Bedrag	Promotor	Onderzoeker
U.L.B.	SpeechTrack - L'emprunte de l'entraînement cerveau-parole en présence de bruit: vers l'identification et la remédiation des troubles auditifs	€ 467.401	De Tiège Xavier	Bourguignon Mathieu
U.C.L.	BRUMARG - Bruxelles à travers ses marges. Les «sans-abris» entre pratiques urbaines et transformations de ville	€ 494.780	Hanin Yves	Rosa Elisabetta Cinzia
U.C.L.	CRONOS - Molecular Basis of Circadian desynchrony in Cardiometabolic Disease	€ 485.904	Brichard Sonia	Maury Eléonore
U.L.B.	ATIMI - Study of the role of adipokines and cardiac adipose tissue in the regulation of Inflammation and the regenerative properties of stem cells, after myocardial infarction.	€ 455.313	Communi Didier	Horckmans Michael
U.C.L.	IoP - The Internet of Platforms. An empirical research on private ordering and consumer protection in the sharing economy	€ 346.750	Strowel Alain, Depreeuw Sari	Ducato Rossana

Financieringsperiode: 36 maanden

BOOST - INNOVATION VOUCHERS

De actie Boost geeft kleine Brusselse ondernemingen de mogelijkheid om snel en tegen een lage kostprijs een technische opdracht van korte duur te laten uitvoeren door een onderzoekscentrum. Het kan gaan om de controle van een vernieuwend idee of een éénmalige expertise ter ondersteuning van een vernieuwend project.

Inoviris heeft Sirris gefinancierd voor een totaal bedrag van €60.000.

In 2016 werden er 15 aanvragen ingediend bij 5 verschillende onderzoekscentra. Er werden 14 innovatiecheques verdeeld.

BRIDGE - STRATEGIC PLATFORMS

De actie Bridge financiert projecten die gericht zijn op industriële toepassingen voor Brusselse ondernemingen. Het gaat om academische onderzoeksprojecten in domeinen die prioritair zijn voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en die een economische valorisatie voorzien op korte of middellange termijn. Voor de lancering van elk strategisch platform organiseert Innoviris rondetafelgesprekken met industriële actoren om een thematisch kader te definiëren.

In 2016 werden 2 projecten (met 5 partners) gefinancierd binnen het platform voor energetische autonomie.

Begunstigden	Titel van het project	Bedrag
U.C.L.	COPINE IoT - Convergence of Power and Information Networks for Internet of Things Applications	€ 425.600
U.L.B.	COPINE IoT - Convergence of Power and Information Networks for Internet of Things Applications	€ 426.600
U.C.L.	COPINE IoT - Convergence of Power and Information Networks for Internet of Things Applications	€ 453.900
U.C.L.	DeltaT - Dispositif d'auto-alimentation électrique d'installations thermiques par effet thermoélectrique	€ 550.091
Haute Ecole Paul Henri Spaak	DeltaT - Dispositif d'auto-alimentation électrique d'installations thermiques par effet thermoélectrique	€ 306.150
WTCB - CSTC	DeltaT - Dispositif d'auto-alimentation électrique d'installations thermiques par effet thermoélectrique	€ 35.640

In 2016 werd 1 project binnen het e-health platform verlengd.

Begunstigden	Titel van het project	Bedrag
U.C.L.	Prolongation de 9 mois du projet Bridge e-santé iMEDIATE (Prolongation 2013-PFS-EH-1)	€ 91.936

CO-CREATE - URBAN RESILIENCE

Via de actie Co-create wil Innoviris de Brusselse bevolking, de onderzoeks-en innovatiesector en de ondernemerswereld dichter bij elkaar brengen. Daarom is de actie gericht op projecten in toegepast onderzoek en innovatie die aansluiten bij de dynamiek en interactie van co-creatie.

De projecten worden uitgevoerd in living labs, die door onderzoekers, economische stakeholders en verenigingen worden opgericht en waarin ze samenwerken met de eindgebruikers van de projectresultaten.

De eerste editie werd gelanceerd in 2015 en kreeg als thema “ontwikkeling van duurzame voedingssystemen in Brussel”.

Op basis van deze eerste ervaring heeft Innoviris beslist het kader van de actie te herzien en een nieuwe versie van het Co-create programma te lanceren met een focus op stedelijke veerkracht.

De actie Co-create steunt op 3 pijlers (participatief onderzoek, sociale innovatie en stedelijke veerkracht) en is gericht op ondernemingen, onderzoeksinstituten en non-profit organisaties.

Het onderzoek wordt uitgevoerd in co-creatie met de eindgebruikers en krijgt drie jaar financiële steun van Innoviris en methodologische begeleiding van een begeleidingscentrum dat speciaal voor het programma werd opgericht.

In 2016 werden 10 projecten met 37 partners gefinancierd voor een totaal bedrag van € 7.201.406.

Begunstigden	Titel van het project	Bedrag
EGEB - Etats Généraux de l'Eau à Bruxelles	BrusSEau - Bruxelles, sensible à l'eau	€ 473.352
V.U.B.- Vrije Universiteit Brussel	BrusSEau - Bruxelles, sensible à l'eau	€ 207.750
U.L.B. - Université libre de Bruxelles	BrusSEau - Bruxelles, sensible à l'eau	€ 151.130
U.L.B. - Université libre de Bruxelles	BrusSEau - Bruxelles, sensible à l'eau	€ 84.615
Latitude	BrusSEau - Bruxelles, sensible à l'eau	€ 135.390
Arkipel	BrusSEau - Bruxelles, sensible à l'eau	€ 70.800
Ecotechnic	BrusSEau - Bruxelles, sensible à l'eau	€ 44.528
Brusselse Raad voor het Leefmilieu - BRAL	CITIZENDEV - Poser avec les citoyens les conditions d'un nouveau urbain basé sur leurs capacités. Penser, s'inspirer et tester	€ 298.254
Community Land Trust Bruxelles - CLTB	CITIZENDEV - Poser avec les citoyens les conditions d'un nouveau urbain basé sur leurs capacités. Penser, s'inspirer et tester	€ 271.750
EVA - Emancipatie Via Arbeid	CITIZENDEV - Poser avec les citoyens les conditions d'un nouveau urbain basé sur leurs capacités. Penser, s'inspirer et tester	€ 297.110
Université Saint-Louis Bruxelles - USLB	CITIZENDEV - Poser avec les citoyens les conditions d'un nouveau urbain basé sur leurs capacités. Penser, s'inspirer et tester	€ 114.950
U.L.B. - Université libre de Bruxelles	CITIZENDEV - Poser avec les citoyens les conditions d'un nouveau urbain basé sur leurs capacités. Penser, s'inspirer et tester	€ 117.631
Réseau Financité	OUE ! - Co-crée des outils d'échanges citoyens pour une résilience urbaine en Région Bruxelles-Capitale	€ 268.941

U.L.B.	OUE ! - Co-cr��rer des outils d��changes citoyens pour une résilience urbaine en Région Bruxelles-Capitale	� 132.585
Centre d��cologie urbaine	Phosphore - Opération Phosphore: Du déchet �� l'engrais	� 397.767
WORMS - Waste organic recycling and management solutions	Phosphore - Opération Phosphore: Du déchet �� l'engrais	� 161.881
U.L.B.	Phosphore - Opération Phosphore: Du déchet �� l'engrais	� 153.416
Roots	Phosphore - Opération Phosphore: Du déchet �� l'engrais	� 65.250
Refresh XL	Phosphore - Opération Phosphore: Du déchet �� l'engrais	� 60.000
F��bul - Fédération Bruxelloise de l'Union pour le Logement	POTA �� Les projets d'occupations temporaires autogérées comme une des solutions pragmatiques �� la crise du logement en région bruxelloise	� 401.886
Groupe One	REREB �� Resilient Retail for Brussels	� 341.459
U.L.B.	REREB �� Resilient Retail for Brussels	� 263.466
Atrium - Agence régionale du commerce	REREB �� Resilient Retail for Brussels	� 105.736
Samenlevingsopbouw Brussel	SWOT��mobiel: Solidair Wonen voor Thuislozen naar een Mobiel Model in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest	� 293.921
K.U.L.	SWOT��mobiel: Solidair Wonen voor Thuislozen naar een Mobiel Model in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest	� 193.682
Centrum Algemeen Welzijnswerk Brussel - CAW Brussel	SWOT��mobiel: Solidair Wonen voor Thuislozen naar een Mobiel Model in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest	� 96.155
ERU	Symbiose Agriculture Urbaine Logement Ecosyst��me - SAULE	� 306.470
U.C.L.	Symbiose Agriculture Urbaine Logement Ecosyst��me - SAULE	� 103.400
Agence Alter	Symbiose Agriculture Urbaine Logement Ecosystème - SAULE	� 124.000
Association de la Ville et des communes de la Région de Bruxelles-Capitale	VILCO - La ville collaborative: de la gouvernance pour ... �� la gouvernance avec les citoyens	� 304.740
Strategic Design Scenarios	VILCO - La ville collaborative: de la gouvernance pour ... �� la gouvernance avec les citoyens	� 198.864
21 Solutions	VILCO - La ville collaborative: de la gouvernance pour ... �� la gouvernance avec les citoyens	� 91.980
Fondation pour les Générations Futures	VILCO - La ville collaborative: de la gouvernance pour ... �� la gouvernance avec les citoyens	� 35.717
EcoRes	WIM - WeCycle in Molenbeek	� 161.731
U.C.L.	WIM - WeCycle in Molenbeek	� 206.320
U.L.B.	WIM - WeCycle in Molenbeek	� 150.124
Energies et Ressources SENSIFORM	WIM - WeCycle in Molenbeek	� 314.655

Steun voor het opzetten van een Co-create project

De toepassing van het principe van co-creatie vereist dat alle stakeholders betrokken zijn in de conceptualisering van het project. Dit betekent dat de stakeholders vooraf gemobiliseerd moeten worden.

Innoviris wil dat de projecten werkelijk worden gedragen door de stakeholders op het terrein. Wanneer de stakeholders niet over de nodige middelen of infrastructuur beschikken om dit werk vooraf te financieren, kan de project outline verbonden zijn aan een aanvraag voor financiële steun voor het opzetten van het project.

In 2016 heeft Innoviris 15 projecten gefinancierd voor een totaal bedrag van € 325.718.

Begunstigden	Titel van het project	Bedrag
Association de la Ville et des communes de la Région de Bruxelles-Capitale	VILCO - La ville collaborative - De la gouvernance pour... à la gouvernance avec les citoyens	€ 25.000
Brusselse Raad voor het Leefmilieu - BRAL	CITIZENDEV - Poser avec les citoyens les conditions d'un renouveau urbain basé sur leurs capacités. Penser, s'inspirer et tester.	€ 23.180
Centre d'écologie urbaine	PHOSPHORE - Opération Phosphore : du déchet à l'engrais	€ 15.450
Design Lab Factory	ORB - Observatoire de la Résilience à Bruxelles	€ 24.325
EcoRes	WIM - WeCycle In Molenbeek (Upcycling local d déchets-matériaux bois à Molenbeek)	€ 22.030
EGEB - Etats Généraux de l'Eau à Bruxelles	BrusSEau - Bruxelles, sensible à l'eau	€ 23.735
Equilibre	MindfulBrussels - La pleine conscience comme solution pour renforcer la résilience du système de sécurité sociale et la résilience de l'environnement naturel en Région bruxelloise.	€ 24.060
Erasmushogeschool Brussel	ECOL.bxl - Espaces sCOLaires et maillage vert : Lieux communs bruxellois	€ 20.851
Fébul - Fédération Bruxelloise de l'Union pour le Logement	OTBRUX - Occupations temporaires en Région bruxelloise: un réalité face a la crise de logement	€ 25.000
Groupe One	McNET - Migrant and Citizens NETworks for a Resilient Brussels	€ 20.938
Groupe One	ReReB - Resilient Retail for Brussels	€ 9.878
RESSOURCES	TXT2R - Textile for Reinforced Resilience	€ 24.464
Samenlevingsopbouw Brussel	SMT - Solidair Mobiel Wonen voor Thuislozen	€ 25.000
Université Saint-Louis Bruxelles - USLB	«MOTIB - Renforcer la « motilité » des personnes en situation de précarité à Bruxelles dans une perspective de mobilité durable»	€ 22.546
V.U.B.	WaterCitiSense - Collaborative monitoring and modeling of hydrological processes and water quantity in the Brussels Capital Region for and by water citizens	€ 19.260

COLLECTIEVE CENTRA

Om specifieke sectoren te ondersteunen, financiert het Gewest gespecialiseerde centra die Brusselse ondernemingen begeleiden en adviseren.

Het WTCB ondersteunt bedrijven in de bouwsector en begeleidt hen in hun innovatieproces. Dat doet het centrum via drie basismissies: wetenschappelijk onderzoek, innovatie en ontwikkeling, steun en advies.

In 2016 heeft Innoviris het WTCB gefinancierd voor een bedrag van € 1.096.467.

CONNECT – INTERNATIONAL PARTNERSHIPS

Via Connect financiert Innoviris Brusselse stakeholders die samen met één of meerdere Europese organisaties een project willen opstarten om financiële steun te ontvangen of erkenning te krijgen van een Europese of supranationale instelling.

Het kan gaan om een project in wetenschappelijk onderzoek, experimentele ontwikkeling of innovatie.

In 2016 heeft Innoviris 2 bedrijfsprojecten en 20 universitaire projecten gefinancierd voor een totaal bedrag van € 307.287.

Begunstigden	Titel van het project	Bedrag
DiverCity Advisory	FAIR - Multilevel Factors Analysis of Individual and Group risk of Radicalization	€ 8.351
Fyteko	Because plant's are worth it!	€ 4.215
K.U.L.	The role of attractors in the strategic repositioning of peri-urban areas	€ 24.911
U.C.L.	Scaling up of collaborative care interventions for complex health and psychosocial situation in Europe and Central America	€ 17.198
U.C.L.	Customized hydrogels for remyelination in multiple sclerosis	€ 3.341
U.C.L.	STAICNO - Strategy for Toxicity Assessment of Inhaled Carbon Nano-Objects	€ 5.082
U.L.B.	Cities of Making: Resources for activating a new urban industrial landscape through technology, spatial design and transition governance.	€ 9.933
U.L.B.	NITROSAT - The first mission dedicated to monitoring reactive nitrogen	€ 24.373
U.L.B.	Detecting Violent Radicalization through Social Networks	€ 22.792
V.U.B.	CO-creating sustainable urban MObility solutions at NEighbourhood level - COMONE	€ 9.945
V.U.B.	Shifting Paradigms In pelagic fisheries Management - SPIM	€ 9.910
V.U.B.	LivingWater : Living WATER in living cities	€ 9.910
V.U.B.	MINDb4ACT - Expanding scientific and field-based know-how with innovative, ethical and effective approaches to tackle radicalization	€ 9.961

V.U.B.	Looper - Learning Loops in the Public Realm	€ 9.910
V.U.B.	EU-FOCUS - Comparing effective interventions to improve quality of life of cancer patients and their family caregivers	€ 24.894
V.U.B.	FloodCitiSense: Early warning tool for urban pluvial floods for and by citizens and city authorities	€ 11.165
V.U.B.	ASSURED: fAst and Smart charging solutions for full size Urban hEavy Duty applications	€ 24.871
V.U.B.	ELEVATE: Electrified L-category Vehicles in urbAn Transport	€ 9.625
V.U.B.	i-SPan - Innovatie Insulating Sandwich Panels from construction and demolition waste streams as filler for inorganic polymer applied in Textile reinforced cement skins	€ 22.869
V.U.B.	DOUBLECOAT: Maintenance intervals and structural lifetime extension in off-shore, coastal, arctic and other harsh environments	€ 9.982
V.U.B.	RESERVE - Renewable Energy StoragE in Robust and Versatile systEms	€ 24.140
V.U.B.	PETABYT - Privacy protEcTing big dAtA technologies for Business TravEllers	€ 9.910

DOCTIRIS - UNIVERSITY & INDUSTRY

Doctiris stimuleert de samenwerking tussen de academische en industriële wereld in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Het programma financiert via een projectoproep doctoraatsprojecten in toegepast onderzoek die worden uitgevoerd samen met een industriële partner.

Voor de editie van 2016 werden 10 aanvragen ingediend. 4 projecten werden geselecteerd.

Begunstigden	Titel van het project	Bedrag	Promotor	Onderzoeker
V.U.B.	NOVELTOF - Novel pixel concepts for Pulsed Time-Of-Flight	€ 190.446	Kuijk Maarten	Janardhan Sahitya
U.C.L.	Caractérisation et modélisation des propriétés mécaniques de surface à l'échelle micro-nano pour l'étude du comportement des polymères et composites en contact avec des fluides industriels	€ 172.040	Pardoen Thomas	Vlémincq Céline
V.U.B.	Architects' houses in Brussels. Strategies for valorisation	€ 156.750	Bertels Inge	Raaffels Linsy
U.C.L.	AirPath50 - Caractérisation en conditions réelles des débits d'in-exfiltration dans les bâtiments à l'échelle des chemins de fuite d'air	€ 176.074	Van Moeseke Geoffrey	Prignon Martin
Financieringsperiode: 24 maanden				

2 projecten die in 2014 werden geselecteerd, werden verlengd voor een tweede en laatste fase van 2 jaar.

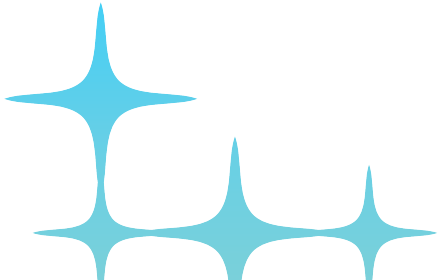
Begunstigden	Titel van het project	Bedrag	Promotor	Onderzoeker
V.U.B.	Embedded and integrated AI systems for CFD modeling	€ 183.253	Nowé Ann	Gomez Marulanda Felipe
Sirris	Advanced modeling and simulation methodologies for large-scale predictive analytics	€ 175.165	Tsiporkova Elena	Dagnely Pierre
Financieringsperiode: 24 maanden				

EFRO

De programmatie 2014-2020 van de Europese structurele fondsen en het Operationele Programma hebben prioritaire pijlers gedefinieerd om de economische, sociale en territoriale cohesie van het Gewest te versterken via de financiering van verschillende projecten.

Daarom heeft Innoviris 2 O&O-projecten gefinancierd (met 7 martners in totaal) in het domein van informatica en duurzame materialen.

Begunstigden	Titel van het project	Bedrag
U.L.B.	Icity-support - Soutien à la cellule de coordination du projet FEDER ICITY-RDI.BRU	€ 927.300
V.U.B.	Icity-support - Soutien à la cellule de coordination du projet FEDER ICITY-RDI.BRU	€ 463.650
WTCB	HAMSTER	€ 122.587
U.L.B.	HAMSTER	€ 21.330
V.U.B.	HAMSTER	€ 9.573
U.C.L.	HAMSTER	€ 2.897
ECAM	HAMSTER	€ 2.321

ERA NET COFUND SMART CITIES AND COMMUNITIES (URBAN EUROPE)

In 2014 heeft het consortium van financieringsinstellingen voor onderzoek en innovatie van het initiatief JPI Urban Europe, waarvan Innoviris deel uitmaakt sinds 2012, samen met de Europese Commissie het programma "ERA NET COFUND SMART CITIES AND COMMUNITIES" opgericht. Het doel van dit programma is om de Europese expertise en financiële middelen in te zetten voor onderzoeks- en innovatieprojecten die bijdragen aan oplossingen voor actuele stedelijke problemen.

De projectoproep ERA NET SMART CITIES AND COMMUNITIES werd georganiseerd rond 4 verschillende thema's ;

- Smart integrated urban energy and transport systems,
- Smart tools and services for integrated urban energy and transport systems,
- Smart data, big data;
- Smart governance and smart citizens

Na twee Europese evaluatiefases heeft Innoviris 6 Brusselse partners gefinancierd (VUB, BRAL, Community Things, Blue Planet Academy) voor een bedrag ter waarde van € 1.200.000.

Begunstigden	Titel van het project	Bedrag
BRAL	SmarterLabs : Improving anticipation and social inclusion in Living Labs for Smart City governance	€ 110.000
V.U.B.	SmarterLabs : Improving anticipation and social inclusion in Living Labs for Smart City governance	€ 181.500
CommuniThings	CIVIC : Construction in Vicinities : Innovative Co-creation	€ 96.932
V.U.B.	CIVIC : Construction in Vicinities : Innovative Co-creation	€ 209.500
Blue Planet Academy & Consulting	PARTicipatory platform for sustainable ENergy management - PARENT	€ 95.088
V.U.B.	PARTicipatory platform for sustainable ENergy management - PARENT	€ 473.055

EUROPESE PROGRAMMA'S

Via Europese programma's financiert Innoviris projecten gericht op opkomende thema's waarin wordt samengewerkt met Europese partners.

Binnen dit kader werd in 2016 één Europees project gefinancierd.

Begunstigden	Titel van het project	Bedrag
U.L.B.	TBVAC2020 : Advancing novel and promising TB vaccine candidates from discovery to preclinical and early clinical development	€ 214.005

EVALUATE - FEASIBILITY STUDIES

Via de actie Evaluate financiert Innoviris Brusselse KMO's die technische haalbaarheidsstudies willen uitvoeren voordat hun project in industrieel onderzoek of experimentele ontwikkeling gelanceerd wordt.

De technische haalbaarheidsstudie wordt uitgevoerd door een erkende consultant of een gespecialiseerde instelling (universiteit, hogeschool, collectief onderzoekscentrum) met minstens twee jaar ervaring.

Begunstigden	Titel van het project	Bedrag
Protea Biopharma	Feasibility study to investigate the development of a PrPc-mitochondrial interactive monitoring device	€ 44.008
Séraphin	Courtage digital	€ 47.780

EXPLORE - INDUSTRIAL RESEARCH

Via de actie Explore financiert Innoviris industriële onderzoeksprojecten.

Industrieel onderzoek is het geheel van acties, kritisch onderzoek en gepland werk dat leidt tot nieuwe handelingen en wetenschappelijke kennis. De resultaten van industrieel onderzoek worden gebruikt om een product, proces of dienst te perfectioneren.

Begunstigden	Titel van het project	Bedrag
Audi Brussels	ICON : Fast and intuitive robot programming	€ 153.333
Chemcom	Identification of drug candidates and biomarkers for immunotherapy (cancer and auto-immune diseases) - IT-Targets - Biowin	€ 185.367
Chemcom	Code combinatoire olfactif : identification des récepteurs olfactifs clefs responsables de la perception des notes d'intérêts	€ 705.000
Confo Therapeutics	Exploring new track beyond the reference CONFO technology	€ 966.210
Domobios	ACARALIM - Stratégie de lutte contre les acariens des stocks, ravageurs de denrées alimentaires et allergisant	€ 152.163
Entreprises Jacques Delens	CAMBRIDGE - Calculation and Measurements in Buildings: Bridging the Gap	€ 529.132
Macq	Radar multivoie de mesure du trafic routier	€ 448.737
Macq	REVAMP² - Round-trip Engineering and Variability Management Platform and Process	€ 373.103
Numerical Mechanics Applications International (Numecca International)	Méthodes LES pour la Combustion - LESCOMB	€ 457.303
Patrimoine de la Haute Ecole Paul-Henry Spaak	Développement d'électrolyte gel polymère pour batteries lithium à haute énergie.	€ 187.708
Softkinetic Sensors	REVAMP² - Round-trip Engineering and Variability Management Platform and Process	€ 383.505
Solvay	Développement d'électrolyte gel polymère pour batteries lithium à haute énergie.	€ 493.646

Solvay	SorbPol	€ 291.868
Swan Insights	Swan.business - Transformer le marché de la Business Information par l'Intelligence Contextuelle	€ 204.189
U.C.L. - Université catholique de Louvain	CAMBRIDGE - Calculation and Measurements in Buildings: Bridging the Gap	€ 246.879
UCB Biopharma	ICON : SeizeIT, Discrete personalized epileptic seizure detection	€ 269.230
V.U.B.	SorbPol	€ 322.371

LAUNCH - BRUSSELS SPIN-OFF

Launch stimuleert de oprichting van nieuwe ondernemingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest om de resultaten van wetenschappelijk onderzoek te valoriseren.

De financiering van deze projecten :

- maakt het mogelijk de industriële en commerciële exploitatieresultaten van onderzoek te verifiëren met het oog op een nieuwe economische activiteit in Brussel.
- leidt tot de afwerking van een vernieuwend product, proces of dienst gebaseerd op voorgaande onderzoeksresultaten.

De begunstigden van dit programma zijn universiteiten, hogescholen, ondernemingen en onderzoeksinstituten.

In 2016 werden 4 nieuwe projecten gefinancierd.

Begunstigden	Titel van het project	Bedrag	Promotor	Onderzoeker
U.C.L.	ATS - Advanced Tracking Systems	€ 284.525	Craeye Christophe	Raucy Christopher
U.C.L.	SpineDyn.	€ 321.331	Fisette Paul	Abdrabbo Ode Gabriel
U.C.L.	FondyTest - Piled Foundations Dynamic Testing	€ 280.135	Holeyman Alain	de Chaunac Henri
U.L.B.	Heart Kinetics	€ 244.100	van de Borne Philippe	Monfils Jean
Financieringsperiode : 24 maanden				

Twee projecten werden verlengd.

Begunstigden	Titel van het project	Bedrag	Promotor	Onderzoeker
U.L.B.	IT4water - Software-assisted proxys for water & open-channel flow sensing	€ 208.718	Verbanck Michel	Petrovic Dragana
V.U.B.	The Ankle Mimicking Prosthetic (AMP) - Foot Spin-Off Project	€ 181.033	Lefeber Dirk	Cherelle Pierre
Financieringsperiode: 24 maanden				

PROTECT - PATENT

Brusselse KMO's die hun resultaten van industrieel onderzoek of experimentele ontwikkeling willen beschermen, kunnen financiële steun krijgen via Protect.

Via deze actie financiert Innoviris de kosten voor de neerlegging van de patenten van uw O&O-project.

Je project kan, maar moet niet eerder gefinancierd zijn geweest door het Gewest.

Protect financiert de toegelaten kosten voor een maximale periode van drie jaar vanaf de datum op het ontvangstbewijs van uw aanvraag door Innoviris. De toegelaten kosten zijn uitgaven die verbonden zijn aan de procedure voor het neerleggen van de patenten: verschillende toelagen en hiermee gepaard gaande kosten (honoraria, beheerskosten, officiële certificaten van documenten, vertalingen, etc.).

Begunstigden	Titel van het project	Bedrag
2INGIS	Dental surgery guide system	€ 43.676
Domobios	METHOD AND DEVICE TO TRAP ACARIDS	€ 58.275
Fyteko	Bioactive composition for improving stress tolerance of plants	€ 60.300
Lindacare	Medical device alert uniformisation	€ 9.843
Tempora	Temposhow	€ 17.152

REGIONALE PROGRAMMA'S

Via regionale programma's financiert Innoviris projecten gericht op opkomende thema's met een valorisatieperspectief op middellange termijn en een sterke regionale component.

In 2016 werden 14 regionale programma's gefinancierd.

Begunstigden	Titel van het project	Bedrag
U.L.B.	BRUSSELS STUDIES INSTITUTE	€ 854.599
iMal	Resurrection Lab	€ 137.659
Packed	Resurrection Lab	€ 105.995
ABE - Impulse	NCP - National Contact Point Impulse	€ 611.976
BMDC	Aide à la mise en place de l'unité: Brussels Medical Device Center (BMDC)	€ 1.371.290
U.L.B.	ONCO.BRU	€ 359.260
USLB	Plan d'action 2016-2018	€ 145.090
U.L.B.	Plan d'Action Interface ULB	€ 1.357.216
U.C.L.	Interface UCL 2016-2018	€ 833.395
Indutec	Plan d'Action 2016-2018	€ 393.717
V.U.B.	Actieplan hernieuwing 2016-2018	€ 875.050
EORTC	Vista Trials 2.0 - Développement en Région Bruxelles Capitale d'un logiciel de gestion des données cliniques	€ 175.124
V.U.B.	Impact van terreur(dreiging) op Gezondheid en Welbevinden in Brussel	€ 190.960
U.L.B.	RDI en Région de Bruxelles-Capitale : Analyse et perspectives des incubateurs - Proposition de recherche	€ 86.900

RISE - INNOVATIVE STARTERS

De projectoproep RISE zet de meest innovatieve jonge Brusselse onderneming van het jaar in de kijker. Concreet beloont deze actie de beste technologische onderneming met een subsidie die tot 100% van de kosten kan dekken voor de uitvoering van een Strategisch Innovatieplan (SIP).

Via een strategisch innovatieplan kan de onderneming haar business-strategie (O&O, Innovatie, Financiering, Business Development, etc.) uitwerken door een programma met een algemeen karakter op te stellen. Dat plan herneemt in detail (voor een periode van max. 3 jaar) de visie van de kandidaat over OOI en innovatieve projecten op (middel)lange termijn.

Via een preselectie en een evaluatie door een panel van experts dat met zorg wordt samengesteld, verdedigen gemotiveerde en toegewijde kandidaat-ondernemingen hun toekomstvisie en hun technologische innovatiekeuzes.

Begunstigden	Titel van het project	Bedrag
CommuniThings	Plan Stratégique d'Innovation CommuniThings	€ 500.000
NVISO	Strategisch Innovatie Plan NVISO	€ 500.000
Open Lex	Strategisch Innovatie Plan Open Lex	€ 500.000

SENSIBILISERINGSPROJECTEN

Innoviris financiert sensibiliseringsacties voor wetenschap en technologie, gericht op drie verschillende doelgroepen: jongeren, het grote publiek en OOI-stakeholders

In 2016 heeft Innoviris 48 projecten gefinancierd voor een totaal bedrag van € 944.721.

Begunstigden	Titel van het project	Bedrag
Arts & Publics	Science Mundi - Rives d'Europe / Lumière et Lumières	€ 10.000
Brussels Studies Institute - BSI	Brussels Academy	€ 14.990
Brussels Studies Institute - BSI	Marché public : «Semaine de 4 jours : étude économique, juridique et organisationnelle couplée à un projet de recherche-action»	€ 51.423
Cap Sciences	Science Mundi - « Une terre, un climat ! « Quand les continents se mobilisent.	€ 10.000
Cap Sciences	Jetons-nous à l'eau ! A la découverte des rivières, des fleuves et des vallées	€ 22.000
Cercle des Sciences de l'Université Libre de Bruxelles - C.d.S	Festival du Film Scientifique de Bruxelles - Edition 2016	€ 3.000
Cliniques Universitaires Saint-Luc	Congres «1001 Pediatric Liver Transplants at Cliniques Universitaires Saint-Luc : a liver odyssey» le 21 septembre 2016	€ 6.500
CLUB DES PETITS DEBROUILLARDS DE LA REGION BRUXELLOISE	Printemps des Sciences 2016 - L'Alimentation	€ 20.000
CLUB DES PETITS DEBROUILLARDS DE LA REGION BRUXELLOISE	Opération Ishango (septembre 2015 - juin 2016) et les 20 ans des Petits Débrouillards	€ 30.000
Culture in vivo	Bruxelles - objectif 2016	€ 12.000
Daily Science	Action 'Daily Science'	€ 20.000
Ecole Al Ghazali	Science Mundi - La Science ? C'est ton histoire ! C'est mon histoire !	€ 8.500
Ecole primaire des Six-Jetons	Science Mundi - La Science ? C'est ton histoire ! C'est mon histoire !	€ 8.500
EORTC	«2nd EORTC Cancer Survivorship Summit» du 31 mars au 1er avril 2016	€ 20.000
Euro Space Society	Cycle de conférences Dr Dirk Frimout 2016-17	€ 16.335
Ferme Pédagogique Maximilien	Science Mundi - Un bio digesteur transforme le pain perdu en engrais et énergie.	€ 17.000
Fonds de la Recherche Scientifique - FNRS	Don au Fonds de la Recherche scientifique pour la lutte contre le cancer (dans le cadre du Télévie)	€ 14.000
Happy Farm	Science Mundi - Eduquer à l'Environnement et au Vivre ensemble par la démarche scientifique	€ 9.200
Haute Ecole Libre de Bruxelles - Ilya Prigogine	Science Mundi - Les J.O.U.E.U.R.S. de Cureghem - Jeunes Ouverts à l'Univers des Etudes et à l'Univers de la Recherche Scientifique	€ 23.946
Institut des Ursulines	Science Mundi - De Babylone à Bruxelles : A partir d'une multitude de cultures, une multitude de Jardins !	€ 10.000

Institut Royal des Sciences naturelles de Belgique - IRSNB	Science Mundi - Les tout-petits ateliers	€ 5.000
Interactive Media Art Laboratory - iMAL	Workshops FabLab d'éducation à la Fabrication numérique	€ 20.000
Jeunesses Scientifiques de Belgique	wetenschapsEXPOsciences	€ 9.500
K.U.L.	Junior Olympiade Natuurwetenschappen	€ 5.000
La Fonderie	Science Mundi - Multicéréales. Les céréales à travers l'histoire et les civilisations.	€ 7.150
La Scientothèque	Science-Math Atout-âges 2015-16	€ 28.500
La Scientothèque	Science Mundi - De l'Orient à l'Occident	€ 17.000
Lucernacollege Brussel	L-Botics	€ 8.828
Musée de la Médecine	Chirurgiens d'hier, d'aujourd'hui et de demain	€ 15.000
Musée de la Médecine	Science Mundi - Rhazes et Vesale ; même combat	€ 31.000
Observatoire Royal de Belgique	ESERO - Projet ALSVIN	€ 13.551
Odisee	Science Mundi - Odifiks-clubBXL	€ 17.000
Probio	Olympiades de Biologie - Chimie - Physique 2015-2016	€ 6.000
RTBF	Matière Grise	€ 150.000
Science on Stage-Belgium - SonS Belgium	Activités en 2016	€ 10.000
Sint-Pieterscollege van Jette	HERMES 1- Internationale samenwerking aan een geavanceerd ruimtevaartproject voor leerlingen secundair onderwijs	€ 3.000
Société Belge des Professeurs de Mathématiques - SBPMef	Olympiades Mathématiques Belges	€ 6.500
TI SUKA	L'Odyssée du Bâton d'Ishango : de l'Afrique centrale dans l'Espace	€ 12.385
U.C.L. - Université catholique de Louvain	Bruxelles en Sciences 2016-2017	€ 29.250
U.L.B. - Université libre de Bruxelles	6ème édition du festival Jeunes Chercheurs dans la Cité	€ 450
U.L.B. - Université libre de Bruxelles	Conférence «Biais de genre dans la recherche scientifique» du 8 mars 2016	€ 1.500
U.L.B. - Université libre de Bruxelles	Science Mundi - Dixit Algorizmi. A la découverte de l'âge d'or des sciences arabes	€ 20.000
U.L.B. - Université libre de Bruxelles	Plateforme DD - Projet de cartographie dynamique et participative de la durabilité de la Région de Bruxelles-Capitale établie par les élèves des écoles bruxelloises	€ 74.800
U.L.B. - Université libre de Bruxelles	Sciences à la carte 2016-17	€ 60.000

Université Saint-Louis Bruxelles - USLB	Ma thèse en 180 secondes - Concours interuniversitaire	€ 12.500
V.U.B.- Vrije Universiteit Brussel	Cyballon 2016	€ 30.000
V.U.B.- Vrije Universiteit Brussel	Fablab-2-Go!	€ 17.000
WORMS - Waste organic recycling and management solutions	Science Mundi - Composter pour nourrir la terre !	€ 6.413

Innoviris financiert Research In Brussels, een vzw die verantwoordelijk is voor de organisatie van activiteiten ter promotie van onderzoek, wetenschap en innovatie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. In 2016 heeft Innoviris deze vzw gefinancierd voor een totaal bedrag van € 192.570.

Deze vzw werd in februari 2015 functioneel samengevoegd met Innoviris. Op die manier zullen de verschillende teams beter samenwerken.

SHAPE - EXPERIMENTAL DEVELOPMENT

Via de actie Shape financiert Innoviris experimentele ontwikkelingsprojecten.

Experimentele ontwikkeling is een activiteit waarbij de resultaten van industrieel onderzoek worden geconcretiseerd door prototypes te maken van producten, processen of diensten die niet worden gecommercialiseerd voor het einde van het project.

Begunstigden	Titel van het project	Bedrag
Ateliers Tecnibo	Développement d'une porte innovante avec résistance au feu EI130 à intégrer dans la gamme de cloisons amovible en parement en bois aux EI30 et EI60	€ 99.669
De Pinxi	Total 360: recherches et développement vers un format renaissant. Une approche qualitative, globale & innovante.	€ 294.872
Deployments Factory (dFakto)	Produktization factory: Développement d'une plateforme logicielle de «Data Blending Dynamique» intégrée et évolutive pour productiser des solutions de gestion «data et insight-driven»	€ 666.360
Elia System Operator	ICON: SafeDroneWare	€ 25.300
Entrust-it	one2three: development of a Hospitality Community Platform	€ 235.445
FAAST	O Box - Une expérience de vie autonome	€ 70.650
KISANO Belgium	TON AVIS ?	€ 97.828
NOVIAT	PARIS - Public Administration Reinvented Integrated Software	€ 347.840
Railnova	Développement du Railster UG 2	€ 686.314

Sagacify	OpenWatch Web Intelligence Platform	€ 302.158
Séraphin	Courtage digital - Réalisation du premier courtier digital en Belgique	€ 124.036
Sharingbox	YodaBooth Systems	€ 92.182
ShiftMeApp - SMA	Shiftmeapp - Automatic scheduling and Plug&Play staffing provider	€ 133.756
ShowSourcing	ShowSourcing : The Ultimate Sourcing Tool	€ 406.398
Skryv	Semantic Information Integration for Administrative Processes	€ 217.844
SKWAREL	Compta Manager: la puissance du data mining au service de la digitalisation comptable.	€ 153.394
Studifix	Scaling up free printing for students	€ 112.043
The Fridge	Asset Flow	€ 224.784
URBANTZ	Stigmergence	€ 131.014
Vadis	RDS - Robotic Data Science	€ 222.773

UPGRADE – PROCESS INNOVATION

De actie Upgrade financiert ondernemingen met een project in proces-of organisatie-innovatie.

Bij procesinnovatie ontwikkelt en integreer je een nieuwe of aanzienlijk verbeterde productie-of distributiemethode in je bedrijf. Daarbij breng je belangrijke veranderingen aan in de technieken, materialen en/of software die je gebruikt.

Bij organisatie-innovatie ontwikkel en integreer je een nieuwe organisatiemethode voor je core business, je werkomgeving of de externe communicatie van uw onderneming. Je gebruikt en exploiteert daarvoor vernieuwende informatietechnologieën (ICT).

Begunstigden	Titel van het project	Bedrag
Sharingbox	YodaBooth Systems	€ 163.710
The Biotech Quality Group (BQG)	Apollo Maturity™ Intelligence Services and Product	€ 67.852

Charleroisesteenweg 110 - 1060 Brussel
Tel. + 32 2 600 50 37 - info@innoviris.brussels